



नेपाल राष्ट्र बैंक
विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग



इ.प्रा. परिपत्र संख्या : ०४/२०८०-८१

केन्द्रीय कार्यालय
बालुवाटार, काठमाण्डौ ।
फोन नं.: ४४१४८०४/८०५/८०७
एमस्टेन्सन ५३०
पोस्ट बक्स: ७३
Email: fxmd_policy@nrb.org.np

मिति: २०८०/०८/२५

श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंकिङ विभागलगायत सम्पूर्ण प्रदेशस्थित कार्यालयहरु,
श्री विदेशी विनिमय कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरु,
श्री विदेशी विनिमय कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त सम्पूर्ण निकायहरु ।

विषय : नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनिमय कारोबार इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०७७ मा संशोधन गरिएको सम्बन्धमा ।

महाशय,

यस बैंकबाट जारी नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनिमय कारोबार इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०७७ मा संलग्नबमोजिम संशोधन गरिएको हुँदा सोही बमोजिम गर्नु/गराउनु हुन विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ को दफा १२ र नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ६३ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो परिपत्र जारी गरिएको छ ।



भवदीय,
*प्रभान्तु
कृष्णानन्द*
(तुलसी प्रसाद घिमिरे)
कार्यकारी निर्देशक

संलग्न: नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनिमय कारोबार इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०७७ (दोस्रो संशोधनसहित) ।

बोधार्थ:

- १) श्री गभर्नरको कार्यालय ।
- २) श्री डेपुटी गभर्नरको कार्यालय ।
- ३) नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय, वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा संस्थान समन्वय महाशाखा ।
- ४) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग ।
- ५) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंक सुपरिवेक्षण विभाग ।
- ६) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, वित्तीय संस्था सुपरिवेक्षण विभाग ।
- ७) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, गैर-बैंक वित्तीय संस्था सुपरिवेक्षण विभाग ।
- ८) श्री नेपाल राष्ट्र बैंक, आन्तरिक लेखापरीक्षण विभाग ।
- ९) श्री नेपाल उच्चोग वाणिज्य महासंघ ।
- १०) श्री नेपाल उच्चोग परिसंघ ।
- ११) श्री नेपाल चेम्बर अफ कमर्स ।
- १२) श्री नेपाल बैंकर्स संघ ।
- १३) श्री डेभलपमेण्ट बैंकर्स एशोसिएसन ।
- १४) श्री वित्तीय संस्था संघ ।
- १५) श्री होटल एसोसियसन अफ नेपाल ।
- १६) श्री नेपाल एसोसियसन अफ टूर एण्ड ट्राभल एजेन्ट्स ।
- १७) श्री ट्रेकिङ एजेन्सज सोसियसन अफ नेपाल (टान) ।

नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनिमय कारोबार इजाजतपत्र तथा निरीक्षण
विनियमावली, २०७७ (दोस्रो संशोधनसहित)



नेपाल राष्ट्र बैंक
केन्द्रीय कार्यालय
विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग
२०७७

- पहिलो संशोधन: नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०७९/०८/२९ मा बसेको बैठक (बैठक संख्या: ३१/२०७९) को निर्णयबमोजिम ।
- दोस्रो संशोधन: नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको बैठक (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनिमय कारोबार इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०७७

नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ६३ तथा विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ को दफा ३ बमोजिम इजाजतपत्र प्राप्त गरी विदेशी विनिमयको कारोबार गर्ने फर्म, कम्पनी वा संस्थालाई इजाजतपत्र प्रदान गर्ने एवम् निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्ने प्रयोजनको लागि नेपाल राष्ट्र बैंकको सञ्चालक समितिले नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ६३ र विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ को दफा १२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी देहायका विनियमहरू बनाएको छ ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस विनियमावलीको नाम “नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनिमय कारोबार इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०७७” रहेको छ ।

(२) यो विनियमावली तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस विनियमावलीमा :

- (क) “आदेश वा निर्देशन वा सूचना” भन्नाले राष्ट्र बैंकले ऐन वा प्रचलित कानून बमोजिम समय-समयमा जारी गरेको आदेश वा निर्देशन वा सूचना सम्झनु पर्छ ।
- (ख) “इजाजतपत्र” भन्नाले राष्ट्र बैंकले विदेशी विनिमय कारोबार गर्ने फर्म, कम्पनी वा संस्थालाई यस विनियमावली अनुसार जारी गरेको इजाजतपत्र सम्झनु पर्छ । तर, मनिचेब्जर कारोबार गर्न नेपाल राष्ट्र बैंक मनिचेब्जर इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०७७ बमोजिम र विप्रेषण कारोबार गर्न नेपाल राष्ट्र बैंक विप्रेषण विनियमावली, २०७९ बमोजिम छुट्टै इजाजतपत्र लिनु पर्नेछ ।^२
- (ग) “इजाजतपत्रप्राप्त संस्था” भन्नाले खण्ड (ख) बमोजिम इजाजतपत्र प्राप्त गरेको फर्म, कम्पनी वा संस्था सम्झनु पर्छ ।
- (घ) “ऐन” भन्नाले विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ सम्झनु पर्छ ।
- (ङ) “कम्पनी” भन्नाले कम्पनी ऐन, २०६३ बमोजिम स्थापना भएको कम्पनीलाई जनाउँदछ ।
- (च) “गभर्नर” भन्नाले राष्ट्र बैंकको गभर्नर सम्झनु पर्छ ।
- (छ) “निरीक्षक” भन्नाले विदेशी विनिमयको कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त बैंक, वित्तीय संस्था, फर्म, कम्पनी, संस्थाको स्थलगत निरीक्षण गर्नको लागि राष्ट्र बैंकबाट खटाइएको निरीक्षण टोलीका सदस्य सम्झनु पर्छ र सो शब्दले राष्ट्र बैंकले सोही कार्यको लागि खटाएका विशेषज्ञ तथा संस्था समेतलाई जनाउँदछ ।^२

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

- (ज) “निरीक्षण टोली” भन्नाले विदेशी विनिमयको कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त बैंक, वित्तीय संस्था, फर्म, कम्पनी वा संस्थाको स्थलगत निरीक्षण गर्नको लागि राष्ट्र बैंकले खटाएको निरीक्षण टोली सम्झनु पर्छ ।^२
- (झ) “पदाधिकारी” भन्नाले इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको प्रोप्राइटर, साझेदार, सञ्चालक, कार्यकारी प्रमुख र कम्पनी सचिव सम्झनु पर्दछ ।^२
- (ञ) “परिवर्त्य विदेशी मुद्रा” भन्नाले राष्ट्र बैंकले सार्वजनिक सूचना प्रकाशन र प्रसारण गरी परिवर्त्य विदेशी मुद्रा भनी तोकिदिएका विदेशी मुद्रा सम्झनु पर्छ ।
- (ट) “बैंक” भन्नाले बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ को दफा ४९ को उपदफा (१) बमोजिम बैंकिङ तथा वित्तीय कारोबार गर्न संस्थापना गरिएको वाणिज्य बैंक सम्झनु पर्छ ।
- (ठ) “राष्ट्र बैंक” भन्नाले नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ बमोजिम स्थापना भएको नेपाल राष्ट्र बैंक सम्झनु पर्छ ।
- (झ) “विभाग” भन्नाले राष्ट्र बैंकको विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग सम्झनु पर्छ ।
- (ञ) “विभागीय प्रमुख” भन्नाले राष्ट्र बैंकको विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभागका प्रमुखलाई सम्झनु पर्छ ।
- (ण) “वित्तीय संस्था” भन्नाले बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ को दफा ४९ को उपदफा (२) र (३) बमोजिमको कारोबार गर्न संस्थापना भएको विकास बैंक र वित्त कम्पनी सम्झनु पर्छ ।
- (त) “विदेशी मुद्रा” भन्नाले नेपाली मुद्रा बाहेकका अन्य मुद्रा सम्झनु पर्छ र सो शब्दले अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोषबाट रकम भिक्ने विशेष अधिकार (स्पेशल ड्राइङ राइट्स), एशियन करेन्सी युनिट, युरोपियन करेन्सी युनिट तथा राष्ट्र बैंकले सार्वजनिक सूचना प्रकाशन र प्रसारण गरी तोकिदिएको अन्य उपकरण समेतलाई जनाउँछ ।
- (थ) “सञ्चालक” भन्नाले विदेशी विनिमयको कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको सञ्चालक समितिको सदस्य सम्झनु पर्छ ।
- (द) “सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभाग” भन्नाले बैंकको हकमा राष्ट्र बैंकको बैंक सुपरिवेक्षण विभाग, वित्तीय संस्थाको हकमा राष्ट्र बैंकको वित्तीय संस्था सुपरिवेक्षण विभाग र अन्य इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको हकमा राष्ट्र बैंकको गैर-बैंक वित्तीय संस्था सुपरिवेक्षण विभागलाई सम्झनु पर्छ ।^२

३. **इजाजतपत्र लिनुपर्ने** : विदेशी विनिमयको कारोबार गर्ने बैंक वा वित्तीय संस्था, फर्म, कम्पनी वा संस्था र क्यासिनोले यस विनियमावली बमोजिम इजाजतपत्र लिनु पर्नेछ ।

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

परिच्छेद - २

बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई इजाजतपत्र प्रदान गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था

४. इजाजतपत्रका लागि निवेदन दिने : विदेशी विनिमयको कारोबार गर्न इच्छुक बैंक तथा वित्तीय संस्थाले विदेशी विनिमय कारोबार गर्ने इजाजतपत्रको लागि विदेशी विनिमय कारोबार गर्ने शाखा तथा एक्सटेन्सन काउण्टरहरूको नाम, ठेगाना सहित अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा अनुसूची-१(क) बमोजिमका कागजातसहित विभागमा निवेदन दिनुपर्नेछ । राष्ट्रियस्तर बाहेकका वित्तीय संस्थाले आफ्नो केन्द्रीय कार्यालय रहेको स्थानको नजिकमा रहेको राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालय वा विभागमा त्यस्तो निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।^२
५. इजाजतपत्रको शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था : (१) विदेशी विनिमय कारोबारको इजाजतपत्र प्राप्त गर्न विदेशी मुद्राको कारोबार गर्ने बैंक तथा वित्तीय संस्थाले देहाय बमोजिमको शुल्क राष्ट्र बैंकमा बुझाउनु पर्नेछ :
- (क) बैंकले एकमुष्ट पाँच लाख रुपैयाँ
- (ख) राष्ट्रिय स्तरका विकास बैंकले एकमुष्ट एक लाख रुपैयाँ
- (ग) प्रादेशिक स्तरका विकास बैंक र सबै स्तरका वित्त कम्पनीहरूले एकमुष्ट बीस हजार रुपैयाँ
६. इजाजतपत्र प्रदान गर्ने : (१) विनियम ४ बमोजिम पर्न आएको निवेदन उपर छानबिन गरी उपयुक्त देखिएमा बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई विदेशी विनिमय कारोबारको लागि अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा विभागले सम्पूर्ण स्थानको लागि एउटै इजाजतपत्र प्रदान गर्नेछ । यस प्रकारको इजाजतपत्र प्रदान गर्दा भौतिक पूर्वाधारको स्थलगत निरीक्षण आवश्यक पर्ने छैन । राष्ट्रियस्तर बाहेकका वित्तीय संस्थालाई आफ्नो केन्द्रीय कार्यालय रहेको स्थानको नजिकमा रहेको राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालय वा विभागबाट त्यस्तो इजाजतपत्र प्रदान गरिनेछ ।^३
- (२) उपविनियम (१) बमोजिम विदेशी विनिमय कारोबार गर्ने इजाजतपत्रको लागि विनियम ५ बमोजिमको शुल्क लिई बैंक तथा वित्तीय संस्था एवम् तिनका शाखा कार्यालय तथा एक्सटेन्सन काउण्टरहरूलाई विदेशी विनिमय खरिद/बिक्री कारोबार तथा तोकिए बमोजिमको विदेशी विनिमय सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने गरी इजाजतपत्र प्रदान गर्न सकिनेछ ।^३
- (३) बैंक तथा वित्तीय संस्थाले एकमुष्ट रूपमा प्राप्त गरेको इजाजतपत्रको आधारमा आफ्ना शाखा तथा एक्सटेन्सन काउण्टरहरूबाट विदेशी विनिमयको कारोबार गर्न सक्नेछन् ।^३
- (४) बैंकका सम्पूर्ण शाखाहरूले कमितमा पनि विदेशी मुद्रा खरिदको कारोबार गर्नुपर्नेछ ।
- (५) वित्तीय संस्थाले विदेशी विनिमयको कारोबार गर्ने शाखा तथा एक्सटेन्सन काउण्टर तोकी त्यस्ता शाखा तथा एक्सटेन्सन काउण्टरबाट विदेशी विनिमयको कारोबार गर्न सक्नेछन् ।^३

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

- (६) उपविनियम (५) बमोजिम तोकिएका शाखा तथा एक्सटेन्सन काउण्टरको अद्यावधिक विवरण सम्बन्धित संस्थाले विभाग, सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभाग र सम्बन्धित प्रदेशस्थित कार्यालयसमक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।^२
- (७) यस विनियममा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि राष्ट्र बैंकले वित्तीय संस्थाका निश्चित भौगोलिक क्षेत्रका शाखा तथा एक्सटेन्सन काउण्टरबाट विदेशी मुद्राको कारोबार गर्न निर्देशन दिन सक्नेछ ।^२
- (८) इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई इजाजतपत्र प्रदान गर्दा म्याद उल्लेख नभएको इजाजतपत्र प्रदान गरिनेछ र त्यस्तो इजाजतपत्र नवीकरण गर्नु पर्ने छैन ।

तर, यस विनियमावली (संशोधन समेत) लागू हुँदाको बखत इजाजतपत्र लिइसकेका बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले साबिकको इजाजतपत्रको म्याद समाप्त हुने मितिले ९० दिनभित्र निवेदन पेश गरेमा म्याद उल्लेख नगरी नयाँ इजाजतपत्र प्रदान गरिनेछ । सोका लागि बैंक तथा वित्तीय संस्थाले विनियम ४ बमोजिमको निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ र विनियम ५ बमोजिमको शुल्क बुझाउनु पर्नेछ ।^२

- (९) प्रचलित व्यवस्था बमोजिम मर्जर वा प्राप्तिमा सहभागी भई नयाँ नाम कायम हुने इजाजतपत्रप्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाको हकमा साबिकको इजाजतपत्र फिर्ता लिई इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको नाम बाहेक अन्य सम्पूर्ण व्यहोरा साबिकको इजाजतपत्रमा उल्लेख भएबमोजिम कायम हुने गरी नयाँ इजाजतपत्र प्रदान गरिनेछ । यस्तो इजाजतपत्रको लागि कुनै शुल्क लाग्ने छैन ।^२

७. ×(हटाइएको)^२

परिच्छेद - ३

फर्म, कम्पनी वा संस्थालाई इजाजतपत्र प्रदान गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था

८. इजाजतपत्रका लागि निवेदन दिने : (१) विदेशी विनिमयको कारोबार गर्न चाहने फर्म, कम्पनी वा संस्थालाई राष्ट्र बैंकले देहायको प्रक्रिया बमोजिम इजाजतपत्र दिन सक्नेछ :-

- (क) विदेशी विनिमयमा कारोबार गर्न चाहने फर्म, कम्पनी वा संस्थासँग इजाजतपत्रको लागि निवेदन लिएर, वा
- (ख) विदेशी विनिमयको कारोबार गर्ने स्थान/क्षेत्र किटान गरी निवेदन आव्हान गरेर ।
- (२) उपविनियम (१) बमोजिम विदेशी विनिमयको कारोबार गर्न इच्छुक फर्म, कम्पनी वा संस्थाले अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा अनुसूची-४(क) बमोजिमका कागजातसहित आफ्नो केन्द्रीय

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

कार्यालय काठमाण्डौं उपत्यकाभित्र भएमा विभागमा र काठमाण्डौं उपत्यका बाहिर भएमा राष्ट्र बैंकका प्रदेशस्थित कार्यालय वा विभागमा निवेदन दिन सक्नेछन् ।

(३) विदेशी विनिमयको कारोबार गर्न निवेदन दिने फर्म, कम्पनी, संस्थाको सञ्चालक/पदाधिकारीको योग्यता देहाय बमोजिम हुनु पर्नेछ :-

- (क) १८ वर्ष उमेर पूरा भएको,
- (ख) मानसिक सन्तुलन ठीक भएको,
- (ग) ऋण तिर्न नसकी साहूको दामासाहीमा नपरेको,
- (घ) बैंक वा वित्तीय संस्थासँगको कुनै कारोबारमा कालोसूचीमा परेको भए त्यस्तो सूचीबाट फुकुवा भएको मितिले कम्तीमा तीन वर्ष पूरा भएको,
- (ड) प्रचलित कानुन बमोजिम कर चुक्ता गरेको,
- (च) नैतिक पतन देखिने फौजदारी कसूरमा अदालतबाट सजाय पाएको भए त्यस्तो सजाय भुक्तान भएको मितिले पाँच वर्ष पुगेको,
- (छ) भ्रष्टाचार वा ठगीको कसूरमा अदालतबाट सजाय नपाएको,
- (ज) कुनै सरकारी, सार्वजनिक वा बैंक तथा वित्तीय संस्थाको सेवाको पदमा बहाल नरहेको,
- (झ) बैंक तथा वित्तीय संस्थाको काम कारवाहीमा बेइमानी वा बदनियत गरेको कुरा प्रमाणित नभएको,
- (ञ) सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी कसूरमा सजाय नपाएको ।
- (ट) प्रहरी प्रतिवेदनमा आपराधिक पृष्ठभूमि (Criminal Record) देखिएको भए सजाय भुक्तान गरेको ५ वर्ष व्यतीत भइसकेको (प्रमाण पेश गर्नु पर्ने) ।^१

९. इजाजतपत्र प्रदान गर्ने : (१) विनियम ८ को उपविनियम (२) बमोजिम पर्न आएको निवेदन उपर छानबिन तथा भौतिक पूर्वाधारको स्थलगत निरीक्षण गरी उपयुक्त देखिएमा विदेशी विनिमय कारोबारको लागि अनुसूची-५ को ढाँचामा विभागमा निवेदन दिनेको हकमा विभागले र राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालयमा निवेदन दिनेको हकमा सम्बन्धित कार्यालयले इजाजतपत्र प्रदान गर्न सक्नेछ ।

(२) उपविनियम (१) बमोजिम विदेशी विनिमय कारोबारको लागि इजाजतपत्र प्रदान गर्न उपयुक्त देखिएका फर्म, कम्पनी वा संस्थालाई विनियम ११ बमोजिमको शुल्क लिई देहायबमोजिमका कार्य गर्ने गरी बढीमा पाँच वर्ष (सम्बन्धित सरकारी निकायबाट व्यवसाय सञ्चालनको लागि

^१ सञ्चालक समितिको मिति २०७९।०९।२९, मा बसेको बैठक (बैठक संख्या: ३१/२०७९) को निर्णयानुसार थप भएको ।

अनुमति/इजाजत लिनु पर्ने भए सोको म्यादसँग तादात्म्य हुने गरी) को लागि इजाजतपत्र प्रदान गर्न सकिनेछ :^२

- (क) होटल, रिसोर्ट, ट्राभल एजेन्सी, एयरलाइन्स, कार्गो कम्पनी, ट्रेकिङ एजेन्सी लगायतका फर्म, कम्पनी वा संस्थाहरूले वा अन्य सेवा प्रदायक कम्पनी तथा संस्थाहरूले विदेशी पर्यटक तथा ऐन बमोजिम विदेशी विनिमयमा भुक्तानी गर्न सक्ने व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संस्थालाई वस्तु तथा सेवा बिक्री गरे वापत विदेशी विनिमयमा हुने भुक्तानी स्वीकार मात्र गर्ने।^३
- (ख) होटलहरूले राष्ट्र बैंकले समय समयमा तोकिदिएको सीमासम्म आफ्ना ग्राहकहरूलाई नगद परिवर्त्य विदेशी मुद्राको सटही प्रदान गर्ने।^३

१०. इजाजतपत्रका लागि पेश गर्नुपर्ने धरौटी: (१) डिपार्टमेण्टल स्टोर/सुपर मार्केट, एयरलाइन्स र तीन तारे तथा सोभन्दा माथिल्लो स्तरका होटलले विदेशी मुद्राको कारोबार गर्ने इजाजतपत्र प्राप्त गर्न प्रति कारोबार स्थानको लागि एक लाख रुपैयाँ र अन्य जुनसुकै होटल, रिसोर्ट, फर्म, कम्पनी वा संस्थाहरूले विदेशी मुद्राको कारोबार गर्ने इजाजतपत्र प्राप्त गर्न प्रति कारोबार स्थानको लागि पचास हजार रुपैयाँ बराबरको इजाजतपत्र बहाल रहने मितिभन्दा कम्तिमा १५ महिना बढी अवधिको बैंक जमानत पेश गर्नुपर्नेछ।^३

- (२) उपविनियम (१) बमोजिमको बैंक जमानतको सट्टामा सोही रकम बराबरको नगद धरौटी राष्ट्र बैंकमा जम्मा गरी समेत राख्न सकिने छ।^३
- (३) उपविनियम (१) र (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि सरकारी निकाय, सरकारी विश्वविद्यालय एवम् सरकारी शैक्षिक प्रतिष्ठान तथा मुनाफा आर्जन गर्ने उद्देश्य नभएका सामाजिक संघ संस्थाहरूले विदेशी विनिमय कारोबारको इजाजतपत्र प्राप्त गर्न यस्तो जमानत/नगद धरौटी पेश गर्नुपर्ने छैन।^३

११. इजाजतपत्रको शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था : डिपार्टमेण्टल स्टोर/सुपर मार्केट, एयरलाइन्स र तीन तारे तथा सोभन्दा माथिल्लो स्तरका होटलले विदेशी मुद्राको कारोबार गर्ने इजाजतपत्र प्राप्त गर्न प्रत्येक कारोबार स्थानका लागि प्रति वर्ष चार हजार रुपैयाँका दरले तथा अन्य जुनसुकै होटल, रिसोर्ट, फर्म, कम्पनी वा संस्था एवम् सरकारी निकायले प्रत्येक स्थानका लागि प्रति वर्ष दुई हजार रुपैयाँका दरले इजाजतपत्रको शुल्क एकमुष्ट रुपमा राष्ट्र बैंकमा बुझाउनु पर्नेछ।^३

१२. इजाजतपत्रको नवीकरण तथा खारेजी : (१) विदेशी मुद्राको कारोबार गर्ने इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाले देहाय बमोजिमको वार्षिक शुल्क बुझाई अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा अनुसूची ६(क) बमोजिमका कागजात सहित इजाजतपत्र नवीकरणको लागि निवेदन दिएमा काठमाण्डौं उपत्यकाको हकमा विभागले र काठमाण्डौं उपत्यका बाहिरको हकमा राष्ट्र बैंकको सम्बन्धित प्रदेशस्थित कार्यालयले इजाजतपत्र नवीकरण गर्न सक्नेछ:-

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम।

- (क) डिपार्टमेण्टल स्टोर/सुपर मार्केट, एयरलाइन्स र तीन तारे तथा सोभन्दा माथिल्लो स्तरका होटलले विदेशी मुद्राको कारोबार गर्ने इजाजतपत्रको म्याद समाप्त हुनु अगावै प्रत्येक स्थानका लागि प्रति वर्ष चार हजार रुपैयाँका दरले तथा अन्य जुनसुकै होटल, रिसोर्ट, फर्म, कम्पनी वा संस्था एवम् सरकारी निकायले प्रत्येक स्थानका लागि प्रति वर्ष दुई हजार रुपैयाँका दरले एकमुष्ट शुल्क राष्ट्र बैंकमा बुझाउनु पर्नेछ । कुनै कारणवश इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले म्याद समाप्त हुनु अगावै नवीकरणको लागि निवेदन पेश गर्न नसकेको कुरामा राष्ट्र बैंक विश्वस्त भएमा म्याद समाप्त भएको मितिले नब्बे दिनभित्र समेत सोही बमोजिमको शुल्क लिई राष्ट्र बैंकले इजाजतपत्र नवीकरण गर्न सक्नेछ ।^२
- (ख) खण्ड (क) बमोजिमको अवधिभित्र इजाजतपत्र नवीकरण नगराएमा इजाजतपत्रको म्याद समाप्त भएको मितिदेखि एक वर्षसम्म निवेदन दिएमा जरिवाना रकम लिई इजाजतपत्र नवीकरण गर्न सक्नेछ । यस्तो जरिवाना रकम प्रति वर्ष रु. २,००० नवीकरण शुल्क हुनेको हकमा एकमुष्ट रु. २,००० र प्रति वर्ष रु. ४,००० नवीकरण शुल्क हुनेको हकमा एकमुष्ट रु. ४,००० हुनेछ ।^२
- (ग) खण्ड (ख) बमोजिमको समयावधि भित्र समेत इजाजतपत्र नवीकरण नगराएमा बैंक जमानत वा नगद धरौटी जफत गरी खण्ड (ख) मा उल्लिखित जरिवाना रकम कटू गरी बैंक जमानत वा नगद धरौटी फिर्ता गरिनेछ र इजाजतपत्र स्वतः रद्द हुनेछ ।^२
- (घ) इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाले इजाजतपत्रको म्याद समाप्त हुनु अगावै इजाजतपत्र खारेजीका लागि निवेदन दिएमा इजाजतपत्र रद्द गरी बैंक जमानत वा नगद धरौटी फुकुवा गर्न स्वीकृति दिन सक्नेछ ।^२
- (ङ) इजाजतपत्रको म्याद समाप्त भएको मिति पश्चात् बैंक जमानत वा नगद धरौटी फुकुवाको लागि निवेदन पेश गरेमा खण्ड (ख) बमोजिम जरिवाना असुल गरी त्यस्तो बैंक जमानत वा नगद धरौटी फुकुवा गरिनेछ ।^२
- (च) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको परिवर्त्य विदेशी मुद्राको कारोबार गर्न खोलिएको खाता त्यस्तो इजाजतपत्रको अवधि बहाल रहेसम्म मात्र सञ्चालन गर्नुपर्नेछ । इजाजतपत्रको म्याद समाप्त भएको तीस दिनसम्म पनि इजाजतपत्र नवीकरण भएको प्रमाण वा विभाग वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालयको खाता सञ्चालनको स्वीकृतिपत्र पेश नगरेमा त्यस्ता खाता सञ्चालनमा पूर्ण रूपमा रोक लगाउनु पर्नेछ । तर विदेशीलाई वस्तु वा सेवा बिक्री गरी प्राप्त रकम त्यस्ता खातामा जम्मा मात्र गर्ने गरी स्वीकार गर्न सक्नेछ । खाता पूर्ण रूपमा सञ्चालन गर्नका लागि इजाजतपत्र प्रदान गर्ने विभाग वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालयको पूर्व स्वीकृति लिनुपर्नेछ ।

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

क्यासिनोलाई इजाजतपत्र प्रदान गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था

१३. इजाजतपत्रको लागि निवेदन दिने : विदेशी विनिमयको कारोबार गर्न इच्छुक विनियम द को उपविनियम (३) बमोजिम योग्यता भएका क्यासिनोले विदेशी विनिमय कारोबार गर्ने इजाजतपत्रको लागि अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा अनुसूची-७ बमोजिमका कागजात सहित विभाग वा आफूलाई पायक पर्ने राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालयमा निवेदन दिनुपर्नेछ ।^२
१४. इजाजतपत्र शुल्क र बैंक जमानत वा नगद धरौटी सम्बन्धी व्यवस्था : (१) नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायबाट नियमानुसार अनुमति/इजाजतप्राप्त गरेका (नवीकरण समेत) क्यासिनोले विदेशी मुद्राको कारोबार गर्ने इजाजतपत्र प्राप्त गर्ने प्रति कारोबार स्थानको लागि पच्चीस लाख रुपैयाँ बराबरको चौबीस महिना अवधिको बैंक जमानत र इजाजतपत्र शुल्क बापत एक लाख रुपैयाँ राष्ट्र बैंकमा बुझाउनु पर्नेछ ।^२ तर, आधुनिक मेशिन वा उपकरणको माध्यमबाट मात्र खेलाइने खेलको हकमा प्रति कारोबार स्थानको लागि दश लाख रुपैयाँ बराबरको चौबीस महिना अवधिको बैंक जमानत र इजाजतपत्र शुल्क बापत ५० हजार रुपैयाँ राष्ट्र बैंकमा बुझाउनु पर्नेछ ।
- (२) उपविनियम (१) बमोजिमको बैंक जमानतको सट्टामा सोही रकम बराबरको नगद धरौटी समेत राष्ट्र बैंकमा राख्न सकिने छ ।^२
१५. इजाजतपत्र प्रदान गर्ने : विनियम १३ बमोजिम पर्ने आएको निवेदन उपर छानबिन तथा भौतिक पूर्वाधारको स्थलगत निरीक्षण गरी उपयुक्त देखिएमा विदेशी विनिमय कारोबारको लागि अनुसूची-८ बमोजिमको ढाँचामा विभाग वा सम्बन्धित प्रदेशस्थित कार्यालयले बढीमा एक वर्षसम्मको लागि इजाजतपत्र प्रदान गर्न सक्नेछ ।^२
१६. इजाजतपत्रको नवीकरण तथा खारेजी : (१) क्यासिनोले इजाजतपत्रको म्याद समाप्त हुनु अगावै नवीकरण शुल्क एक लाख रुपैयाँ राष्ट्र बैंकमा जम्मा गरेको भौचर तथा अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा अनुसूची-९ बमोजिमका कागजातहरू सहित नवीकरणको लागि निवेदन दिनु पर्नेछ । तर, आधुनिक मेशिन वा उपकरणको माध्यमबाट मात्र खेलाइने खेलको हकमा नवीकरण शुल्कबापत पचास हजार रुपैयाँ राष्ट्र बैंकमा जम्मा गर्नुपर्नेछ ।
- यस भन्दा अगाडि इजाजतपत्र प्राप्त गरिसकेका क्यासिनोहरूले नवीकरणको लागि निवेदन पेश गर्दा विनियम १४ बमोजिमको बैंक जमानत वा नगद धरौटी पेश गर्नुपर्नेछ ।^२
- (२) उपविनियम (१) बमोजिमको म्यादभित्र नवीकरण नगराएमा म्याद समाप्त भएको मितिले तीन महिनाभित्र नवीकरणको लागि निवेदन दिएमा नवीकरण शुल्कको दोब्बर रकम लिई इजाजतपत्र नवीकरण गर्न सकिनेछ ।
- (३) उपविनियम (२) बमोजिमको अवधिभित्र समेत इजाजतपत्र नवीकरण नगर्ने क्यासिनोको बैंक जमानत वा नगद धरौटी जफत गरी इजाजतपत्र/नवीकरण शुल्क बराबरको रकम जरिवाना

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

स्वरूप कट्टा गरी बैंक जमानत वा नगद धरौटी फिर्ता गरिनेछ र इजाजतपत्र स्वतः रद्द हुनेछ ।^२

- (४) क्यासिनोले इजाजतपत्रको म्याद समाप्त हुनु अगावै इजाजतपत्र खारेजीका लागि निवेदन दिएमा इजाजतपत्र रद्द गरी बैंक जमानत वा नगद धरौटी फुकुवा गर्न स्वीकृति दिन सकिनेछ ।^२

परिच्छेद - ५

इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको काम, कर्तव्य

१७. **विदेशी विनिमयको कारोबार गर्दा पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू :** (१) विदेशी विनिमयको कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले ऐन तथा सो अन्तर्गत बनेका नियम, विनियम एवम् प्रचलित कानुन तथा सो अन्तर्गत राष्ट्र बैंकले समय समयमा जारी गरेका परिपत्र, आदेश, निर्देशन, सूचना र इजाजतपत्र प्रदान गर्दा तोकिएका शर्तहरूको अधीनमा रही देहाय बमोजिमका कार्यहरू गर्नु पर्नेछ :-
- (क) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले आफ्नो इजाजतपत्रमा उल्लेख भए बमोजिमको विदेशी विनिमय कारोबार मात्र गर्नु पर्नेछ ।
- (ख) विदेशी विनिमयको कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले विदेशी मुद्राको कारोबारको हिसाब किताब दुरुस्त राख्नु पर्नेछ ।
- (ग) इजाजतपत्रप्राप्त होटलहरूले आफ्ना ग्राहकलाई अनुसूची-१० बमोजिमको ढाँचामा फरेन एक्सचेञ्ज इनक्यासमेण्ट रिसिप्ट (FEER) जारी गरी राष्ट्र बैंकले तोकिदिएको सीमासम्म परिवर्त्य विदेशी मुद्रा सटही सुविधा प्रदान गर्न सक्नेछन् ।
- (घ) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले विदेशी नागरिकबाट स्वदेशी मुद्रा स्वीकार गर्दा FEER वा ATM वा POS मेशिनको रसिदले खामेसम्मको नेपाली रूपैयाँ मात्र स्वीकार गर्नुपर्नेछ र उक्त भुक्तानी लिँदा FEER को पछिल्लो भागमा अनिवार्य रूपले दरपीठ गरी सो को प्रमाण राख्नुपर्नेछ ।
- (ङ) प्रत्येक आर्थिक वर्षको हिसाब किताबको प्रचलित कानुनले निर्धारण गरेको समयावधिभित्र लेखापरीक्षण गराई सोको एक प्रति विद्युतीय माध्यमबाट राष्ट्र बैंकले तोकिदिए बमोजिम पेश गर्नु पर्नेछ ।^२
- (च) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले राष्ट्र बैंकबाट प्रदान भएको इजाजतपत्रमा तोकिएका कार्यहरू बाहेक विदेशी विनिमय सम्बन्धी अन्य कुनैपनि कारोबार गर्न पाउने छैन ।^२
- (छ) विदेशी विनिमय कारोबार इजाजतपत्र सर्वसाधारणले देख्ने गरी कारोबार गर्ने स्थानमा राख्नु पर्नेछ । बैंक तथा वित्तीय संस्थाको हकमा आफूले प्राप्त गरेको इजाजतपत्रको प्रतिलिपि विदेशी विनियमको कारोबार गर्ने सबै स्थानमा सर्वसाधारणले देख्ने गरी राख्नुपर्नेछ ।

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

- (ज) ऐन तथा सो अन्तर्गत बनेका नियम, विनियम वा राष्ट्र बैंकद्वारा जारी गरिएका परिपत्र, आदेश तथा निर्देशन विपरित कामकाज भएको पाईएमा जुनसुकै बखत राष्ट्र बैंकबाट प्रदान भएको विदेशी विनिमय कारोबार गर्ने इजाजतपत्र निलम्बन वा खारेज गरी प्रचलित कानुन बमोजिम थप कारवाही समेत हुन सक्नेछ ।
- (भ) विदेशी विनिमयको कारोबार अन्तर्गत विदेशी मुद्रामा कारोबार गर्दा वा भुक्तानी लिँदा प्रचलित परिपत्रको अधिनमा रही निर्धारित दरमा मात्र गर्नु पर्नेछ ।
- (ज) विदेशी विनिमयको कारोबार गर्दा सम्पति शुद्धीकरण निवारण तथा आतंककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी प्रचलित कानुनको पालना गर्नुपर्नेछ ।
- (ट) इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाले राष्ट्र बैंकबाट निरीक्षण गर्न खटाईएका निरीक्षकहरूले माग गरेको विवरण तथा कागजात उपलब्ध गराउनुका साथै निरीक्षकलाई निरीक्षण सम्बन्धी कार्यमा आवश्यक सहयोग गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद -६

निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण कार्यप्रणाली सम्बन्धी व्यवस्था

- १८. निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्ने :** (१) राष्ट्र बैंकले आवश्यकतानुसार जुनसुकै समयमा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्नेछ ।
- १९. निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण मापदण्ड तयार गरी लागू गर्नुपर्ने:** (१) राष्ट्र बैंकले निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणका मापदण्डका आधारमा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको विदेशी विनिमय कारोबारको निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्नेछ ।
- (२) उप विनियम (१) बमोजिमको निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण सम्बन्धी मापदण्ड सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागको विभागीय प्रमुखले स्वीकृत गर्नेछ ।^२
- २०. निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणका प्रकार:** राष्ट्र बैंकले सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण देहाय बमोजिम गर्नेछ :-
- (क) स्थलगत निरीक्षण :
- (१) नियमित स्थलगत निरीक्षण : राष्ट्र बैंकले निरीक्षण टोली खटाई इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको स्थलगत निरीक्षण कार्य गर्न सक्नेछ । निरीक्षण टोलीले नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ र विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ तथा सो अन्तर्गत बनेका नियम, विनियम एवम् प्रचलित कानुन तथा सो अन्तर्गत बैंकले समय समयमा जारी गरेका परिपत्र, आदेश, निर्देशन, सूचना र इजाजतपत्र प्रदान गर्दा तोकिएका शर्तहरू पालना भए नभएको सम्बन्धमा निरीक्षण गर्नेछ ।

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

- (२) विशेष/आकस्मिक निरीक्षण : सार्वजनिक सञ्चार माध्यम, विभिन्न सरकारी एवम् अन्य निकायहरूको अनुरोध/निर्देशन/आदेश, उजुरी एवम् अन्य श्रोतबाट प्राप्त जानकारी समेतको आधारमा कुनै इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले अनियमितता गरिरहेको, सर्वसाधारणलाई गलत सूचना प्रवाह गरिरहेको, गैरकानुनी कारोबार गरिरहेको, विनियम ३६ बमोजिम पेश गरेका विवरणहरूमा गम्भीर प्रकृतिका कैफियतहरू देखा परेको कुरा राष्ट्र बैंकले महसुस गरेमा सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभाग वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालयले निरीक्षण टोली खटाई विशेष/आकस्मिक निरीक्षण कार्य गर्न सक्नेछ ।^२
- (३) लक्षित निरीक्षण : राष्ट्र बैंकले इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको कुनै विशेष कारोबार समेट्ने गरी लक्षित निरीक्षण कार्य गर्न सक्नेछ ।
- (४) अनुगमन निरीक्षण : स्थलगत निरीक्षण तथा गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएका कैफियतहरूको सुधार गर्न दिईएका निर्देशनहरूको कार्यान्वयनको सम्बन्धमा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले पेश गरेका कागजातप्रति राष्ट्र बैंक विश्वस्त हुन चाहेमा वा राष्ट्र बैंकले अनुगमन निरीक्षण गर्न आवश्यक ठानेमा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको कारोबार स्थलमा गई वा विस्तृत विवरण वा सूचनाहरू राष्ट्र बैंकमा भिकाई अनुगमन निरीक्षण कार्य गर्न सक्नेछ ।
- (ख) गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण : राष्ट्र बैंकले इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाबाट प्राप्त सूचना, जानकारी एवम् विवरणको आधारमा गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण गर्नेछ ।

२१. निरीक्षण टोली खटाउने : (१) राष्ट्र बैंकले सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थामा स्थलगत निरीक्षण गर्न निरीक्षण टोली खटाउन सक्नेछ ।

- (२) उपविनियम (१) बमोजिम खटाइएको निरीक्षण टोलीमा एकजना टोली प्रमुख र आवश्यकता अनुसार अन्य सदस्य रहनेछन् ।
- (३) उपविनियम (१) बमोजिम खटाइएको निरीक्षण टोलीले मागेको लगत, तथ्याङ्क, विवरण, सूचना, कम्प्युटर तथा अन्य विद्युतीय माध्यमबाट सृजना गरिएको कार्यक्रम, वित्तीय नियन्त्रण प्रणाली वा आवश्यक अन्य कागजात तोकेको समयभित्र निरीक्षण टोलीलाई उपलब्ध गराउने, हेर्न वा जाँच्न दिने, नगद परीक्षण गर्न सहयोग गर्ने कर्तव्य सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको सञ्चालक, पदाधिकारी वा कर्मचारीको हुनेछ ।
- (४) उपविनियम (२) बमोजिम निरीक्षण गर्ने अधिकारीले इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको सञ्चालक, पदाधिकारी वा कर्मचारीसँग निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्दा आवश्यक देखेमा काम कारबाहीको सम्बन्धमा लिखित रूपमा बयान गराउन सक्नेछ ।
- (५) निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्दा कुनै कैफियत देखिएमा निरीक्षण गर्ने अधिकारीले इजाजतपत्रप्राप्त संस्थालाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ । यसरी निरीक्षण तथा

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

सुपरिवेक्षण गर्ने अधिकारीले दिएको निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको कर्तव्य हुनेछ । निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्ने अधिकारीले यसरी दिएको निर्देशनको जानकारी यथाशिघ्र राष्ट्र बैंकलाई दिनुपर्ने छ ।

- (६) टोली सदस्यले टोली प्रमुखद्वारा सुम्पिएको निरीक्षण सम्बन्धी कार्य र जिम्मेवारी लगनशीलता तथा इमान्दारीपूर्वक सम्पन्न गर्नु पर्नेछ ।
- (७) टोली सदस्यले आफूले सम्पादन गर्ने निरीक्षण कार्यसँग सम्बन्धित विषयमा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाका कर्मचारीसँग सोधपुछ गरी आवश्यक जानकारी लिन सक्नेछ । तर, इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको व्यवस्थापनसँग छलफल गर्नु परेमा टोली प्रमुखमार्फत् गर्नु पर्नेछ ।
- (८) निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणको क्रममा कुनै सम्वेदनशील विषय देखिएमा टोली प्रमुखले सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागको विभागीय प्रमुख वा कार्यालय प्रमुखलाई तत्कालै मौखिक वा लिखितरूपमा जानकारी गराउनु पर्नेछ ।^२
- (९) यस विनियम बमोजिम खटाइएको निरीक्षण टोलीको काम-कारवाहीको अनुगमन गर्नका लागि सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागको विभागीय प्रमुखले निर्देशकलाई खटाउन सक्नेछ ।^२

२२. निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षकको आचार संहिता : (१) प्रत्येक निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षकले देहाय बमोजिमको आचारसंहिता पालना गर्नु पर्नेछ :-

- (क) निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणसँग सम्बन्धित कर्मचारीहरूले उच्च निष्ठा एवम् मनोबल सहित स्वतन्त्र रूपमा आफ्नो कार्य सम्पादन गर्नु पर्नेछ ।
- (ख) निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षकले निरीक्षण गरिने इजाजतपत्रप्राप्त संस्थासँग उच्च व्यवसायिक तथा शिष्ट व्यवहार गर्नु पर्नेछ । इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाका ग्राहकहरूसँग सम्पर्क गर्दा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको पदाधिकारीको उपस्थितिमा सम्पर्क गर्नु पर्नेछ ।
- (घ) निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षक स्वयम् वा निजको एकाघर परिवारको सदस्यको इजाजतपत्रप्राप्त संस्थामा कुनै पनि प्रकारको संलग्नता रहेको भएमा सोको जानकारी निरीक्षण पूर्व सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागको विभागीय प्रमुख वा कार्यालय प्रमुखलाई दिनु पर्नेछ ।^२
- (ङ) निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षकले उच्च नैतिक चरित्र कायम गर्दै लक्ष्य उन्मुख रही व्यक्तिगत हित संलग्न हुने सबै प्रकारका अवस्थाबाट टाढा रहनु पर्नेछ । निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गरिने इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाद्वारा आयोजित सार्वजनिक कार्यक्रम वाहेकका पार्टी, भोज आदिमा सरिक हुनु हुँदैन ।

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

- (च) निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षकले निरीक्षणको सिलसिलामा सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको व्यवस्थापन सम्बन्धमा प्रश्न उठाउन, समालोचना गर्न वा सुझाव दिन सक्नेछ । निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणको सिलसिलामा उपलब्ध सूचना तथा विवरणहरू सम्बन्धित पदाधिकारी र अखिलयारवाला संस्थाहरू बाहेक अन्यत्र प्रवाह गर्नु हुँदैन ।
- (छ) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाका क्रियाकलापलाई व्यवस्थापन गर्ने प्राथमिक दायित्व सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको हो भन्ने कुरा निरीक्षक वा सुपरिवेक्षकले सदैव मनन् गर्नु पर्नेछ ।
- (ज) निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षकले डर, त्रास, धाक, धम्की, लोभ, लालच, प्रतिशोध, आस्था, मोलाहिजा आदिमा नपरी स्वतन्त्र र निर्भिकरूपले आफ्नो कर्तव्य निर्वाह गर्नु पर्नेछ ।
- (झ) निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षकले आफ्नो निजी काम तथा स्वार्थको लागि कुनै पनि प्रकारका कार्य गर्नु गराउनु हुँदैन र इजाजतपत्रप्राप्त व्यक्तिबाट कुनै पनि प्रकारका उपहारहरू लिनु हुँदैन ।
- (ञ) निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षकले इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको काम-कारवाही सम्बन्धमा नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८, विदेशी विनियम (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ तथा सो अन्तर्गत बनेका नियम, विनियम एवम प्रचलित कानुन तथा बैंकले समय समयमा जारी गरेका परिपत्र, आदेश, निर्देशन, सूचना र इजाजतपत्र प्रदान गर्दा तोकिएका शर्तहरूको जानकारी राख्नुपर्नेछ ।

२३. विभागीय कारवाही हुनसक्ने : (१) विनियम २२ बमोजिम उल्लेखित आचारसंहिताको पालना गर्नु सम्बन्धित निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षकको कर्तव्य हुनेछ ।

- (२) निरीक्षण प्रतिवेदन वा सोसँग सम्बन्धित कुनै पनि विवरण तयार गर्दा ऐन, प्रचलित कानुन, नियम, आदेश, निर्देशन तथा सूचनाको अधीनमा रही कार्य गर्नु सम्बन्धित निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षकको कर्तव्य हुनेछ ।
- (३) उपविनियम (१) र (२) बमोजिमका प्रावधानहरू पालना नगर्ने निरीक्षक वा सुपरिवेक्षकलाई प्रचलित नेपाल राष्ट्र बैंक कर्मचारी सेवा विनियमावली बमोजिम विभागीय कारवाही हुनेछ ।

२४. निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणमा संलग्न कर्मचारीको सुरक्षा : (१) निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणसँग सम्बन्धित कर्मचारीहरूलाई कर्तव्य पालनाको सिलसिलामा कुनै पनि प्रकारको अनधिकृत प्रभाव पारेमा सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागको विभागीय प्रमुख वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालय प्रमुख समक्ष जानकारी गराउनु पर्नेछ ।^२

- (२) निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणका क्रममा आईपर्ने कर्मचारीको सुरक्षा जोखिम सम्बन्धमा सम्बन्धित कर्मचारीबाट जानकारी प्राप्त भएपछि सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागको विभागीय

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

प्रमुख वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालय प्रमुखले सुरक्षाको व्यवस्थाका लागि आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित सुरक्षा निकायको सहयोगका लागि लेखी पठाउन सक्नेछ ।^३

- (३) निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणका क्रममा सुरक्षा सम्बन्धी जोखिम उत्पन्न हुने भएमा सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागको विभागीय प्रमुख वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालय प्रमुखले सम्बन्धित कर्मचारीलाई सो कार्य सम्पन्न नहुँदै त्यस्तो कार्यबाट फिर्ता बोलाउन सक्नेछ ।^३
- (४) निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणमा संलग्न कर्मचारीले कर्तव्य पालनाको क्रममा सुपरिवेक्षकीय दायित्व निर्वाह गर्दा असल मनसायले गरेको कार्यको प्रतिरक्षा राष्ट्र बैंकले गर्नेछ तथा सोबाट उत्पन्न हुने कुनै पनि प्रकारको कानुनी दायित्व निजले व्यक्तिगत रूपमा व्यहोर्नु पर्ने छैन ।
- (५) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले पेश गरेका सूचना, तथ्याङ्क, विवरण, प्रतिवेदन तथा कागजातहरू सही, यथार्थपरक एवम् वास्तविक नभई फरक पर्न गएमा गलत सूचना सम्प्रेषणका कारण उत्पन्न हुने जोखिम प्रति निरीक्षक तथा सुपरिवेक्षक जवाफदेही हुने छैन ।
- (६) कर्मचारी सुरक्षाका लागि सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागले पर्याप्त सतर्कता अपनाउने छ । कुनै पनि कर्मचारीलाई कर्तव्य पालनाका क्रममा व्यक्तिगत रूपमा असुरक्षित हुने अवस्था सिर्जना हुन नदिन सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागले आवश्यक व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।^३
- (७) निरीक्षण, सुपरिवेक्षण तथा सो सम्बन्धी कर्तव्य पालनाको सिलसिलामा अन्य पक्षबाट हुने कानुनी कारबाहीको प्रतिरक्षा गर्भनरको स्वीकृतिमा बैंकले गर्नेछ ।

२५. निरीक्षण प्रतिवेदन : (१) निरीक्षण टोलीले निरीक्षण कार्य समाप्त गरी कार्यालयमा उपस्थित भएको सात कार्य दिनभित्र निरीक्षण प्रतिवेदन सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागको विभागीय प्रमुख वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालय प्रमुख समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ । निरीक्षण प्रतिवेदनको ढाँचा, निरीक्षणको उद्देश्य तथा सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागको विभागीय प्रमुख वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालय प्रमुखको निर्देशनमा आवश्यकतानुसार देहायका विषयवस्तु समावेश गरी तयार गर्नु पर्नेछ :^३

- (क) निरीक्षणको उद्देश्य, क्षेत्र तथा प्रकार
- (ख) निरीक्षण अवधि,
- (ग) वित्तीय विश्लेषण,
- (घ) सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण तथा आतंककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी व्यवस्था पालनाको अवस्था
- (ड) निरीक्षणको क्रममा देखिएका प्रमुख कैफियतहरू,
- (च) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थालाई दिइने सुझाव/निर्देशन,

^३ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

- (छ) निरीक्षणको निष्कर्ष, र
- (ज) सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागको विभागीय प्रमुख वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालय प्रमुखले तोकेका तथा आवश्यक ठानेका अन्य विवरणहरू ।^२
- (२) निरीक्षण प्रतिवेदनमा निरीक्षक वा सुपरिवेक्षकले सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थालाई निर्देशन दिनुपर्ने भए सो समेत खुलाई पेश गर्नु पर्नेछ ।

२६. गैर स्थलगत सुपरिवेक्षण प्रतिवेदन: (१) गैर स्थलगत सुपरिवेक्षणको प्रतिवेदन वार्षिक रूपमा तयार गर्नुपर्नेछ ।

- (२) उपविनियम (१) बमोजिम तयार गरिने प्रतिवेदन आर्थिक वर्ष समाप्त भएको एक महिनाभित्र तयार गरी सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागको विभागीय प्रमुख वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालय प्रमुख समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।^२

२७. प्रतिवेदन कार्यान्वयन कार्यविधि: (१) सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागले सबै प्रकारका निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण प्रतिवेदनको कार्यान्वयन भए/नभएको अनुगमन गर्नुपर्नेछ ।^२

- (२) उपविनियम (१) बमोजिम अनुगमन गर्दा सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थासँग माग गरेका नीति, कार्ययोजना तथा अन्य कागजातहरू पर्याप्त भए/नभएको अध्ययन एवम् विश्लेषण समेत गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद - ७

कसुर, दण्ड सजाय र कारवाही सम्बन्धी व्यवस्था

२८. नियमन उल्लङ्घन गरेको मानिने : विदेशी विनियमयको कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८, विदेशी विनियमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ तथा सो अन्तर्गत बनेका नियम, विनियम एवम् प्रचलित कानुन तथा सो अन्तर्गत राष्ट्र बैंकले समय समयमा जारी गरेका परिपत्र, आदेश, निर्देशन, सूचना र इजाजतपत्र प्रदान गर्दा तोकिएका शर्तहरूको पालना गरेको नदेखिएमा यस विनियमावली बमोजिम नियमन उल्लङ्घन गरेको मानिनेछ ।

२९. कारवाही सम्बन्धमा : विनियम २५ बमोजिम तयार गरिएको प्रतिवेदनमा उल्लिखित कैफियतको प्रकृति हेरी राष्ट्र बैंकले कारवाही गर्नुपर्ने भए राष्ट्र बैंकले र नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायको क्षेत्राधिकारभित्र पर्ने भए सो निकायलाई आवश्यक छानविन तथा कारवाहीका लागि लेखी पठाइनेछ ।

३०. नियमन उल्लङ्घन गरेमा हुने सजाय तथा जरिवाना : (१) विनियम २८ बमोजिमको नियमन उल्लङ्घन गरेमा इजाजतपत्रप्राप्त संस्थालाई बैंकले देहाय बमोजिमको एक वा एकभन्दा बढी सजाय वा जरिवाना वा दुवै गर्न सक्नेछ ।

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

- (क) सचेत गराउने,
- (ख) लिखित चेतावनी दिने,
- (ग) विदेशी विनिमयको कुनै वा सबै कारोबारमा रोक लगाउने,
- (घ) बैंकमा रहेको नगद धरौटी जफत गर्ने वा जमानतबाट असुल गर्ने,
- (ङ) नियमन उल्लङ्घनको प्रकृति हेरी दश लाख रुपैयाँसम्म नगद जरिवाना गर्ने,
- (च) इजाजतपत्र निलम्बन वा रद्द गर्ने ।

३१. नियमन उल्लङ्घन गरेमा सञ्चालक, पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई हुने सजाय तथा जरिवाना :

(१) नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८, विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ तथा सो अन्तर्गत बनेको नियम वा विनियम वा राष्ट्र बैंकले जारी गरेको आदेश वा निर्देशन इजाजतपत्र प्राप्त संस्थाका पदाधिकारीले उल्लङ्घन गरेमा वा निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षणको सिलसिलामा राष्ट्र बैंक वा निरीक्षण तथा सुपरिवेक्षण गर्ने अधिकारीले माग गरेको कागजात, विवरण वा तथ्याङ्क तोकिएको समयभित्र पेश नगरेमा त्यस्तो सञ्चालक, पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई राष्ट्र बैंकले देहाय बमोजिमको सजाय गर्न सक्नेछ :-

- (क) सचेत गराउने वा लिखित चेतावनी दिने,
- (ख) नसिहत दिने ,
- (ग) पाँच लाख रुपैयाँसम्म नगद जरिवाना गर्ने,
- (घ) निलम्बनमा राख्ने ।

(२) दफा (१) बमोजिमको नियमन उल्लङ्घन गरेमा त्यस्तो सञ्चालक, पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई विभागीय कारवाहीको लागि राष्ट्र बैंकले सम्बन्धित संस्थालाई लेखी पठाउन सक्नेछ ।

३२. आर्थिक जरिवाना र सजायको कार्यविधि : (१) विनियम ३० र ३१ बमोजिम आर्थिक जरिवाना वा सजाय गर्दा सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागले देहायको कार्यविधि अवलम्बन गर्नु पर्नेछ ।^२

(क) विनियम २८ बमोजिमको नियमन उल्लङ्घन गरेको देखिएमा उल्लङ्घनको विवरण उल्लेख गरी इजाजतपत्रप्राप्त संस्था वा पदाधिकारीलाई पन्थ दिनको म्याद दिई लिखित स्पष्टीकरण सोध्नु पर्नेछ । आरोपित संस्था वा पदाधिकारीले पन्थ दिनभित्र लिखित स्पष्टीकरण पेश गर्नुपर्नेछ । तोकिएको म्यादभित्र लिखित स्पष्टीकरण पेश नगरेमा वा पेश गरेको स्पष्टीकरण चित्त बुझ्दो नभएमा उक्त संस्था तथा पदाधिकारीलाई विनियम ३० र ३१ बमोजिमको कारवाही अगाडि बढाउन कुनै बाधा पर्ने छैन ।

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

- (ख) आरोपित संस्था वा पदाधिकारीले नियमन उल्लङ्घन उपर असहमति व्यक्त गरेको व्यहोरा चित्त बुझदो भएमा सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागले त्यस्तो आरोपलाई संशोधन, सीमित वा खारेज गर्न सक्नेछ ।^२
- (ग) प्रथम पटक सोधिएको लिखित स्पष्टीकरण पेश गरेपछि उक्त स्पष्टीकरण सन्तोषजनक नभएमा प्रस्तावित सजाय गर्नुअघि सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागले देहायको कुराहरू उल्लेख गरी आरोपित संस्था वा पदाधिकारीलाई प्रस्तावित जरिवाना वा सजायको बारेमा आफ्नो सफाई पेश गर्न सात दिनको म्याद दिई लिखित सूचना दिनु पर्नेछ ।^२
- (१) नियमन उल्लङ्घनको प्रकृति,
 - (२) नियमन उल्लङ्घनको प्रकृति अनुरूप लगाउन सकिने जरिवानाको रकम वा प्रस्तावित सजाय र
 - (३) नियमन उल्लङ्घनको संक्षिप्त व्यहोरा ।
- (२) उपविनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि विनियम ३० र ३१ को खण्ड (क) र (ख) अन्तर्गतको सजाय गर्दा कुनै पनि किसिमको कार्यविधि अपनाउनु पर्ने छैन ।

परिच्छेद - ८

विविध

- ३३. सुरक्षा व्यवस्था :** (१) इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले आफ्नो कारोबारको लागि चाहिने सुरक्षा एवम् बीमा लगायतका सम्पूर्ण व्यवस्था आफै मिलाउनु पर्नेछ ।
- (२) पूर्वाधार निरीक्षणको क्रममा वा अन्य निरीक्षणको क्रममा निरीक्षण टोलीले सुरक्षा सम्बन्धी व्यवस्था समेतको निरीक्षण गर्न सक्नेछ ।
- (३) उपविनियम (२) बमोजिम निरीक्षण गर्दा सुरक्षा सम्बन्धी व्यवस्था अपर्याप्त भएको पाइएमा निरीक्षण टोलीले सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थालाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।
- ३४. इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको नाम, शेयरधनी/साभेदार तथा कारोबारको स्थान परिवर्तन :** इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले आफ्नो नाम, शेयरधनी/साभेदार तथा कारोबारको स्थान परिवर्तन भएमा सोको जानकारी परिवर्तन भएको एक महिनाभित्र राष्ट्र बैंकलाई दिनुपर्दछ ।
- ३५. लेखा राख्ने सम्बन्धी व्यवस्था :** (१) विदेशी विनिमयको कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले आफ्नो हिसाब किताब दोहोरो लेखा प्रणालीमा आधारित नेपाल लेखामान सम्बन्धी मापदण्ड बमोजिम राख्नु पर्नेछ ।

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

(२) उपविनियम (१) बमोजिम नेपाल लेखामानले नसमेट्ने कुनै प्रकारको कारोबार भएको खण्डमा अन्तर्राष्ट्रिय लेखामान (IFRS) बमोजिम लेखा राख्नु पर्नेछ ।

३६. **विवरण पेश गर्ने :** (१) बैंक तथा वित्तीय संस्था बाहेकका विदेशी विनिमयको कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले अनुसूची-११ बमोजिमको ढाँचामा विवरण तयार गरी मासिक रूपमा महिना समाप्त भएको पन्थ दिनभित्र विद्युतीय माध्यमबाट राष्ट्र बैंकले तोकिदिए बमोजिम पेश गर्नुपर्नेछ ।^२

(२) उपविनियम (१) बमोजिमको विवरणका अतिरिक्त राष्ट्र बैंकले समय समयमा माग गरे बमोजिमका विवरण पेश गर्नु सम्बन्धित विदेशी विनिमयको कारोबार गर्न इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको कर्तव्य हुनेछ ।

(३) क्यासिनोले विदेशी विनिमय कारोबार सम्बन्धमा अनुसूची-१२ देखि अनुसूची-१९ बमोजिमका विवरणहरू मासिक रूपमा विद्युतीय माध्यमबाट राष्ट्र बैंकले तोकिदिए बमोजिम पेश गर्नुपर्नेछ ।^२

(४) बैंक तथा वित्तीय संस्था बाहेकका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले विदेशी मुद्राको कारोबार गर्दाको खरीद विवरण Online Reporting र ईमेलमार्फत् तथा विदेशी मुद्रा बैंक दाखिला गरेको बैंक स्टेटमेण्ट ईमेलमार्फत् मासिक रूपमा राष्ट्र बैंकले तोकिदिए बमोजिम पठाउनुपर्नेछ ।^२

(५) बैंक तथा वित्तीय संस्थाले विदेशी विनिमय कारोबारको विवरण राष्ट्र बैंकले तोकिदिए बमोजिम पेश गर्नुपर्नेछ ।^२

(६) बैंक तथा वित्तीय संस्थाले इजाजतपत्र लिएपछि कुनै नयाँ शाखा र/वा एक्सटेन्सन काउण्टरबाट विदेशी विनिमयको कारोबार शुरु गरेमा सोको जानकारी कारोबार शुरु गरेको पन्थ दिन भित्र इजाजतपत्र प्रदान गर्ने विभाग/राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालय र सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागसमक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।^२

(७) उपविनियम (१) देखि (६) सम्मका विवरणको अभिलेख इजाजतपत्रप्राप्त निकायले कम्तीमा पाँच वर्षसम्म सुरक्षितरूपमा राख्नु पर्नेछ र राष्ट्र बैंकले मागेको बखत उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।^२

३७. **कारोबार बन्द गर्ने:** परिच्छेद-३ र परिच्छेद-४ बमोजिमका इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाले कुनै कारणवश आफ्नो विदेशी विनिमय कारोबार बन्द गर्न चाहेमा देहायबमोजिम गर्नु पर्नेछ:^२

(१) सात दिनसम्म कारोबार बन्द गर्नु परेमा इजाजतपत्र प्रदान गर्ने विभाग वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालय र सम्बन्धित सुपरिवेक्षण विभागलाई पूर्व जानकारी दिनु पर्नेछ ।^२

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

(२) उपविनियम (१) मा उल्लिखित समयभन्दा बढी अवधिको लागि कारोबार बन्द गर्नु परेमा इजाजतपत्र प्रदान गर्ने विभाग वा राष्ट्र बैंकको प्रदेशस्थित कार्यालयबाट पूर्व स्वीकृति लिनु पर्नेछ।^२

३७क. विद्युतीय प्रणालीमार्फत् कार्य सम्पादन गर्ने सकिने: यस विनियमावली अन्तर्गतका कार्यहरू राष्ट्र बैंकले विद्युतीय प्रणालीको प्रयोग गरी समेत सम्पादन गर्न सक्नेछ। त्यस्तो प्रणाली सञ्चालनको सार्वजनिक सूचना राष्ट्र बैंकबाट प्रकाशन भएपश्चात् निवेदकले तोकिएबमोजिम नै प्रणालीको प्रयोग गरी निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ।^३

३७ख. अखित्यारको प्रत्यायोजन र सेवा प्रवाहको अधिकतम समयसीमा: यो विनियमावली बमोजिम राष्ट्र बैंकबाट सम्पादन हुने कार्यहरूका लागि अनुसूची-२० बमोजिम अखित्यारको प्रत्यायोजन र सेवा प्रवाहको अधिकतम समयसीमा कायम गरिएको छ।^४

३७ग. यस विनियमावली (संशोधन समेत) लागू हुनु पूर्व निवेदन पेश गर्नेको हकमा साबिकको व्यवस्था बमोजिम र यस विनियमावली (संशोधन समेत) लागू भए पश्चात् निवेदन पेश गर्नेको हकमा यसै विनियमावली (संशोधन समेत) बमोजिम हुनेछ।^५

३८. बाधा अड्काउ फुकाउने: यस विनियमावलीको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अड्काउ आइपरेमा त्यस्तो बाधा अड्काउ गर्भनरले फुकाउन सक्नेछ।

३८क. अनुसूचीमा हेरफेर वा थपघट: गर्भनरले अनुसूचीमा आवश्यक हेरफेर वा थपघट गर्न सक्नेछ।^६

३९. खारेजी तथा बचाउ: नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनिमय कारोबार इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०६७ खारेज गरिएको छ। यो विनियमावली लागू हुनु अघि राष्ट्र बैंकले विदेशी विनिमयको कारोबार गर्न प्रदान गरेका इजाजतपत्र, निरीक्षण, सुपरिवेक्षण तथा सो सम्बन्धी सम्पूर्ण काम कारवाही यसै विनियमावली अन्तर्गत भए गरेको मानिनेछ।

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम।

अनुसूची - १

विनियमावलीको विनियम ४ सँग सम्बन्धित

श्री नेपाल राष्ट्र बैंक
केन्द्रीय कार्यालय
विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग
बालुवाटार, काठमाण्डौ ।

विषय:- विदेशी विनिमय कारोबार गर्ने इजाजतपत्र पाउँ ।

महोदय,

नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ६३ र विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने ऐन, २०१९ को दफा ३ बमोजिम विदेशी विनिमयको कारोबार गर्नका लागि इच्छुक भएकोले विदेशी विनिमयको कारोबार गर्ने इजाजतपत्र पाउनको लागि यो निवेदन पेश गरेको/गरेका छु/छौँ ।

विवरण

१. बैंक तथा वित्तीय संस्थासँग सम्बन्धित विवरण ।
(क) बैंक तथा वित्तीय संस्थाको नाम र ठेगाना :
(ख) वर्ग :
(ग) चुक्ता पूँजी :
२. अखिल्यार प्राप्त अधिकारीको नाम :
३. मोबाईल नम्बर :
४. ईमेल :
५. फोन नम्बर :
६. विदेशी विनिमयको कारोबार गर्ने शाखा तथा एक्सटेन्सन काउण्टरहरुको नाम र ठेगाना (छुट्टै सूची समावेश गर्ने)^२
७. कार्यकारी प्रमुखको नाम :

उपरोक्त बमोजिम मेरो/हाम्रो व्यक्तिगत विवरणहरू सत्य र ठीक छन्, भुक्ता ठहरे प्रचलित कानुन बमोजिम सजाय भोग्न तयार छु/छौँ । साथै, यी विवरणका अतिरिक्त अन्य विवरण आवश्यक भएमा त्यस बैंकले तोकेको अवधिभित्र पेश गर्ने व्यहोरा समेत अनुरोध गर्दछु/गर्दछौँ ।

भवदीय,

सही :

नाम :

मिति:

नोट: निवेदन पेश गर्ने निवेदक अखिल्यारप्राप्त पदाधिकारी हुनु पर्नेछ । तर, सरकारी निकाय, सरकारी विश्वविद्यालय एवम् सरकारी शैक्षिक प्रतिष्ठान तथा मुनाफा आर्जन गर्ने उद्देश्य नभएका सामाजिक संघ संस्थाहरुको हकमा त्यस्तो अखिल्यारप्राप्त व्यक्ति पदाधिकारी हुन अनिवार्य हुने छैन ।^३

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

अनुसूची - १(क)

**विनियमावलीको विनियम ४ सँग सम्बन्धित
बैंक तथा वित्तीय संस्थाले इजाजतपत्र प्राप्त गर्न निवेदनसाथ पेश गर्नु पर्ने कागजातहरू**

१. बैंक तथा वित्तीय संस्था कम्पनी रजिस्ट्रारको कार्यालयमा दर्ता भएको दर्ता प्रमाणपत्र र नेपाल राष्ट्र बैंकबाट प्राप्त इजाजतपत्रको प्रतिलिपि ।
२. स्थायी लेखा नम्बर प्राप्त गरेको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
३. ×(हटाइएको)^२
४. विभागले निर्धारण गरेको दस्तुर वापतको रकम नेपाल राष्ट्र बैंकको ना.नो.आ.हि. फुटकर खातामा जम्मा गरेको सक्कलै भौचर ।
५. विदेशी विनियमको कारोबार गर्न अन्य थप कागजात आवश्यक पर्ने देखिएमा विभागले तोकिदिएका अन्य कागजातहरू ।
६. बैंक तथा वित्तीय संस्थाको सञ्चालक समितिले इजाजतपत्र प्राप्त गर्ने सम्बन्धमा गरेको निर्णयको प्रतिलिपि ।
७. राष्ट्र बैंकले तोकेका अन्य कागजातहरू ।

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

अनुसूची - २
विनियमावलीको विनियम ६ को उपविनियम (१) सँग सम्बन्धित

नेपाल राष्ट्र बैंक
विदेशी विनियम व्यवस्थापन विभाग
बैंक, विकास बैंक तथा वित्त कम्पनीहरूलाई विदेशी विनियम कारोबार गर्न प्रदान गरिएको
इजाजतपत्र

इ.प.नं.ने.रा.बैंक (वि.वि.व्य.वि) बैंक /...../.....

नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ६३ र विदेशी विनियम (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ को दफा ३ बमोजिम श्री लाई देहायमा उल्लिखित शर्तहरूको अधीनमा रही देहाय बमोजिम विदेशी विनियम सटही कारोबार गर्नको लागि यो इजाजतपत्र दिइएको छ।

१. कारोबार गर्ने इजाजत : (१) भारतीय रूपैयाँ खरिद र विक्री गर्ने, (२) परिवर्त्य विदेशी मुद्राहरू खरिद र विक्री गर्ने, (३) पासपोर्ट वापतको सटही दिने, (४) प्रतीतपत्रको कारोबार गर्ने । तर, बुँदा नं. ४ बमोजिमको कारोबार “क” वर्गका वाणिज्य बैंक र राष्ट्रियस्तरका “ख” वर्गका विकास बैंकहरूले मात्र गर्न सक्नेछन् ।
२. सटही कारोबार गर्ने स्थान :नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनियम कारोबार इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०७७ को विनियम ६ बमोजिम ।
३. ×(हटाइएको)^२

शर्तहरू :

१. राष्ट्र बैंकले समय समयमा तोकिदिएको विनियम दर व्यवस्था बमोजिम मात्र विदेशी विनियम खरिद/विक्री गर्नु पर्नेछ ।
२. विदेशी विनियम (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ तथा सो अन्तर्गत बनेका नियम, विनियम, राष्ट्र बैंकद्वारा जारी परिपत्र आदेश एवम् निर्देशन तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी कार्यमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी निर्देशनहरूको अनिवार्य रूपमा पालना गर्नु पर्नेछ । सो विपरित कामकाज भएको पाइएमा जुनसुकै बखत यो इजाजतपत्र निलम्बन वा खारेज गर्न सकिनेछ ।
३. विदेशी मुद्रा सम्बन्धी कारोबार विवरण मासिक रूपमा राष्ट्र बैंकले तोकिदिएबमोजिम पेश गर्नु पर्नेछ ।^२
४. नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकिदिएको समयमा सटही कारोबार बन्द गर्ने पाइने छैन र तोकिदिएको समय अघि वा पछि सटही कारोबार गर्न समेत पाइने छैन ।
५. ×(हटाइएको)^२
६. यो इजाजतपत्र सटही कारोबार गर्ने स्थानमा सबैले स्पष्टसँग देख्ने गरी टाँस गर्नु पर्नेछ । साथै, सटही कारोबार गर्ने समय र सटही दर पनि सबैले देख्ने गरी टाँस गर्नु पर्नेछ ।
७. यो इजाजतपत्र अन्य कसैलाई हस्तान्तरण गर्ने पाइने छैन ।

नेपाल राष्ट्र बैंकको तर्फबाट,

वालुवाटार, काठमाडौं ।

मिति: २०..../..../..

(.....)

(.....)

उप-निर्देशक^२

निर्देशक^२

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

अनुसूची - ३

×(हटाइएको)^२

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा वसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

अनुसूची - ३ (क)

×(हटाइएको)^२

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा वसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

विनियमावलीको विनियम द को उपविनियम (२) तथा विनियम १३ सँग सम्बन्धित

मिति:.....

श्री नेपाल राष्ट्र बैंक
विदेशी विनियम व्यवस्थापन विभाग
बालुवाटार, काठमाण्डौ।

विषय:- विदेशी मुद्रा कारोबार गर्ने इजाजतपत्र पाउँ।

महोदय,

यस संस्थाले व्यवसाय सञ्चालन गरी कारोबार शुरु गरेकोले नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ६३ र विदेशी विनियम (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ को दफा ३ बमोजिम विदेशी विनियम नियमित गर्ने ऐन, २०१९ को दफा ३ अनुसार विदेशी मुद्रा कारोबार गर्ने इजाजतपत्र पाउन अनुरोध गर्दछ/छौं।

विवरण

१. संस्थाको नाम (नेपालीमा)
(अंग्रेजीमा) (BLOCK LETTER).....
२. संस्थाको ठेगाना: प्रदेश:....., जिल्ला.....
गाउँपालिका/नगरपालिका/उपमहानगरपालिका/महानगरपालिका.....
३. संस्था दर्ता मिति:..... दर्ता नम्बर.....
४. आयकर (PAN) दर्ता मिति:..... दर्ता नम्बर.....
५. संस्था दर्ता भएको नेपाल सरकार/प्रदेश सरकार/स्थानीय तहको सम्बन्धित विभाग/कार्यालयको नाम: ^२
६. नेपाल सरकार, पर्यटन तथा नागरिक उद्डयन मन्त्रालय, पर्यटन महाशाखा वा सम्बन्धित सरकारी निकायको इजाजत ^२ प्राप्त मिति:..... इजाजत नं:..... इजाजतको अवधि:..... देखि सम्म
७. बैंक जमानत जारी भएको-
(क) बैंक /वित्तीय संस्थाको नाम:.....
(ख) रकम रु.....
(ग) मिति देखि सम्म

नगद धरौटी जम्मा गरिएको भएमा: ^२

जम्मा गरिएको रकम:

जम्मा गरिएको ने.रा.बैंकको खाता नम्बर:

जम्मा गरिएको मिति:

७. ×(हटाइएको) ^२

८. इजाजतपत्र शुल्क वापत खातामा जम्मा गरेको रकम रु..... जम्मा गरेको भौचर नं.....
मिति.....

९. घरभाडा सम्झौता अनुरूप घरधनीको नाम:.....

सम्झौता मिति सम्झौता बहाल रहने मिति:.....

भाडा लिएको स्थानको पूरा ठेगाना:.....

१०. विदेशी मुद्रा खाता खोल्ने बैंकको नाम (शाखा समेत) र ठेगाना:.....

११. संस्थाको फोन नं:..... फ्याक्स नम्बर :.....

इमेल :..... सम्पर्क मोबाइल नम्बर:.....

१२. संस्थाको छाप

भवदीय,

सही :

नाम :

मिति:

नोट: निवेदन पेश गर्ने निवेदक अद्वितीयप्राप्त पदाधिकारी हुनु पर्नेछ। तर, सरकारी निकाय, सरकारी विश्वविद्यालय एवम् सरकारी शैक्षिक प्रतिष्ठान तथा मुनाफा आर्जन गर्ने उद्देश्य नभएका सामाजिक संघ संस्थाहरूको हकमा त्यस्तो अद्वितीयप्राप्त व्यक्ति पदाधिकारी हुन अनिवार्य हुने छैन। ^२

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम।

विनियमावलीको विनियम ८ को उपविनियम (२) सँग सम्बन्धित

इजाजतपत्र प्राप्त गर्ने निवेदनसाथ पेश गर्नु पर्ने कागजातहरू

१. संस्था दर्ता भएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।^२
२. प्रबन्धपत्र र नियमावलीको प्रतिलिपि (हुनु पर्ने संस्थाको हकमा) ।^२
३. आयकर दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि (आयकरमा दर्ता हुनु पर्ने संस्थाको हकमा) ।^२
४. उद्योग दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि (उद्योगमा दर्ता हुनु पर्ने संस्थाको हकमा) ।^२
५. नेपाल सरकार, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, पर्यटन महाशाखा वा सम्बन्धित सरकारी निकायको अनुमति/इजाजतको प्रतिलिपि ।^२
६. ×(हटाइएको)^२
७. विभागले निर्धारण गरेको दस्तुर वापतको रकम बैंकको ना.नो.आ.हि. फुटकर खातामा जम्मा गरेको सक्कलै भौचर ।
८. पुरा ठेगाना र प्यान नं. सहितको ट्याक्स इन्ब्राइस र क्यास रिसिप्टको पहिलो नम्बरको एक प्रति सक्कल ।
९. प्रचलित घरभाडा कानुन अनुरूप भए/गरेको घरभाडा सम्झौतापत्रको प्रतिलिपि (घरधनीको नागरिकताको प्रतिलिपि अनिवार्य/संस्थाको हकमा संस्था दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि) ।^२
१०. सञ्चालक/प्रोप्राइटर/साफेदार/अंशियारहरूको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि तथा १/१ प्रति हालसालै खिचिएको पासपोर्ट साइजको फोटो ।
११. विदेशी विनिमय कारोबार गर्ने स्थानको लोकेसन म्याप ।
१२. कर्जा सूचना केन्द्रबाट प्रोप्राइटर/साफेदार/अंशियारहरू कालोसूचीमा समावेश नभएको सक्कल पत्र ।
१३. घर वहाल कर तिरेको निस्सा ।
१४. सञ्चालकहरूको व्यक्तिगत विवरण (Bio-Data) ।
१५. ×(हटाइएको)^२
१६. तोकिएको रकमको नगद धरौटी जम्मा गरेको निस्सा वा संस्थाले विदेशी विनिमय कारोबार गर्न प्राप्त गर्ने इजाजतपत्रको म्यादभन्दा १५ महिना बढी अवधिको बैंक जमानत ।^२
१७. इजाजतपत्र प्राप्त गर्नु अघि सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी कार्यमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी व्यवस्था तथा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी भएका विनियमावलीले तोकेका विवरण बुझाउनु पर्ने व्यवस्थाको पालना तथा प्रचलित ऐन, नियम तथा कानुनद्वारा गरिएका अन्य व्यवस्था र विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ का व्यवस्थाहरूको पूर्ण पालना भएको स्वःघोषणा ।
१८. विदेशी विनिमयको कारोबार गर्न अन्य थप कागजात आवश्यक पर्ने देखिएमा विभागले तोकिदिएका अन्य कागजातहरू ।
१९. नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनिमय कारोबार इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०७७ को विनियम ८ को उपविनियम (२) सँग सम्बन्धित अनुसूची-४ बमोजिमको निवेदन ।
२०. प्रहरी प्रतिवेदनमा आपराधिक पृष्ठभूमि (Criminal Record) देखिएको भए सजाय भुक्तान गरेको ५ वर्ष व्यतीत भइसकेको (प्रमाण पेश गर्नु पर्ने) ।^१
२१. राष्ट्र बैंकले तोकेका अन्य कागजातहरू ।

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

^१ सञ्चालक समितिको मिति २०७९/८/२९ मा बसेको बैठक (बैठक संख्या: ३१/२०७९) को निर्णयानुसार थप भएको ।

विनियमावलीको विनियम ९ को उपविनियम(१) सँग सम्बन्धित

नेपाल राष्ट्र बैंक

विदेशी विनियम व्यवस्थापन विभाग

होटल, ट्राभल एजेन्सी, टूर्स, ट्रेकिंग एजेन्सी, कार्गो कम्पनी, एयरलाइन्स र अन्य संघसंस्थाहरूका लागि प्रदान गरिएको
विदेशी विनियम कारोबार इजाजतपत्र

इ.प.नं.: ने.रा.बैंक (वि.वि.व्य.वि) /०९ /

नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ६३ र विदेशी विनियम (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ को दफा ३ बमोजिम श्री

..... लाई देहायमा उल्लिखित शर्तहरूको अधिनमा रही देहाय बमोजिमको विदेशी विनियम स्वीकार गर्न यो
इजाजतपत्र प्रदान गरिएको छ।

१. कारोबार गर्ने इजाजत : आफ्नो व्यवसायको सिलसिलामा विदेशी मुद्रा स्वीकार मात्र गर्ने ।

२. कारोबार गर्ने स्थान^२ :

३. इजाजतपत्रको अवधि :

४. कारोबार गर्न स्वीकृत प्राप्त बैंक :

शर्तहरू:

१. व्यवसायको सिलसिलामा बुझी लिएको विदेशी मुद्रा आफ्नो नगदी किताबमा आम्दानी जनाई अर्को कार्यदिनभित्र बैंकमा दाखिला गर्नुपर्नेछ र सो सम्बन्धी कागजात मासिक रूपमा विदेशी विनियम व्यवस्थापन विभागमा पेश गर्नु पर्नेछ।^३
२. विदेशी विनियम (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ तथा सो अन्तर्गत बनेका नियम, विनियम, राष्ट्र बैंकद्वारा जारी परिपत्र, आदेश एवम् निर्देशन तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी कार्यमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी व्यवस्थाहरूको अनिवार्य रूपमा पालना गर्नु पर्नेछ।
३. कारोबारको निरन्तरता, आर्जन गरेको परिवर्त्य विदेशी मुद्राको परिमाण, नीति निर्देशनको परिपालनाको स्थितिलाई दृष्टिगत गरेर मात्र अर्को अवधिको लागि इजाजतपत्र नवीकरण गर्ने कारबाही चलाइने छ।
४. यो इजाजतपत्र आफ्नो व्यवसाय सञ्चालन गर्ने ठाउँमा सबैले देख्ने गरी राख्नु पर्ने छ।
५. जुन स्थानको लागि विदेशी मुद्रा कारोबार गर्न इजाजतपत्र दिइएको हो सोही स्थानको लागि मात्र यो इजाजतपत्र उपयोग गर्न पाइने छ।
६. यो इजाजतपत्रको म्याद समाप्त भएको मितिले ३० दिनसम्मका लागि मात्र विदेशी मुद्रा खाता सञ्चालन गर्न सकिने छ।
७. कारोबार गर्ने विदेशी मुद्राको विनियम दर सबैले देख्ने गरी टाँस गर्नुपर्ने छ।
८. यो इजाजतपत्रको नवीकरण भित्र गरिसक्नु पर्नेछ।
९. यो इजाजतपत्र अन्य कसैलाई हस्तान्तरण गर्न पाइने छैन।

नेपाल राष्ट्र बैंकको तर्फबाट

बालुवाटार, काठमाडौं ।

मिति: २०/..../..

.....

.....

(.....)

(.....)

सहायक निर्देशक

उप निर्देशक

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

अनुसूची - ६

विनियमावलीको विनियम १२ को उपविनियम (१) सँग सम्बन्धित
होटल, ट्राभल एजेन्सी, टूर्स, ट्रेकिंग एजेन्सी, कार्गो कम्पनी, एयरलाइन्स र अन्य संघसंस्थाहरूको
इजाजतपत्र नवीकरण गर्न दिइने निवेदनको ढाँचा

मिति:.....

श्री नेपाल राष्ट्र बैंक
विदेशी विनियम व्यवस्थापन विभाग
बालुवाटार, काठमाडौं।

विषय:- विदेशी मुद्रा कारोबार गर्ने इजाजतपत्र नवीकरण सम्बन्धमा ।

महोदय,

यस संस्थाको तहाँवाट प्राप्त विदेशी मुद्रा कारोबार गर्ने इजाजतपत्रको स्याद मा समाप्त हुने/भएकोले सोको नवीकरण गरिदिनहुन अनुरोध गर्दछु/छौं ।^२

विवरण

१. संस्थाको नाम (नेपालीमा)
(अंग्रेजीमा) (BLOCK LETTER).....
२. संस्थाको हालको ठेगाना: प्रदेश:....., जिल्ला....., गाउँपालिका/नगरपालिका/उपमहानगरपालिका/महानगरपालिका..... मार्ग..... घर नं.....
३. संस्था दर्ता हुँदाको समयको ठेगाना: प्रदेश:....., जिल्ला....., गाउँपालिका/नगरपालिका/उपमहानगरपालिका/ महानगरपालिका..... मार्ग..... घर नं.....
४. संस्था दर्ता भएको नेपाल सरकार/प्रदेश सरकार/स्थानीय तहको सम्बन्धित विभाग/कार्यालयको नाम: ^२ दर्ता नं.....
५. नेपाल सरकार, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, पर्यटन महाशाखा वा सम्बन्धित सरकारी निकायको इजाजत प्राप्त मिति:..... इजाजत नं:..... इजाजतको अवधि:..... देखि..... सम्म ^२
६. नवीकरण दस्तुर बापत राष्ट्र बैंकमा जम्मा गरेको रु..... भौचर नं..... मिति.....
७. बैंक जमानत जारी भएको-
 - (क) बैंक / वित्तीय संस्थाको नाम:.....
 - (ख) रकम रु.....
 - (ग) मिति देखि सम्म
- नगद धरौटी जम्मा गरिएको भएमा: ^२
जम्मा गरिएको रकम:
- जम्मा गरिएको ने.रा.बैंकको खाता:
- जम्मा गरिएको मिति:
- घरभाडा सम्झौता अनुरुप घरधनीको नाम:.....
सम्झौता मिति सम्झौता बहाल रहने मिति.....
- भाडा लिएको स्थानको पूरा ठेगाना.....
- विदेशी मुद्रा खाता खोल्ने बैंकको नाम (शाखा समेत) र ठेगाना:.....
- संस्थाको फोन नं.....फ्याक्स नम्बर :.....
- ईमेल :..... सम्पर्क मोबाइल नम्बर.....
- संस्थाको छाप

भवदीय,

सही :

नाम :

मिति:

नोट: निवेदन पेश गर्ने निवेदक अखिलयारप्राप्त पदाधिकारी हुनु पर्नेछ । तर, सरकारी निकाय, सरकारी विश्वविद्यालय एवम् सरकारी शैक्षिक प्रतिष्ठान तथा मुनाफा आर्जन गर्ने उद्देश्य नभएका सामाजिक संघ संस्थाहरूको हकमा त्यस्तो अखिलयारप्राप्त व्यक्ति पदाधिकारी हुन अनिवार्य हुने छैन ।^२

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

विनियमावलीको विनियम १२ को उपविनियम (१) सँग सम्बन्धित

होटल, ट्राभल एजेन्सी, टूर्स, ट्रेकिंग एजेन्सी, कार्गो कम्पनी, एयरलाइन्स र अन्य संघसंस्थाहरूको इजाजतपत्र नवीकरण गर्न निवेदन दिंदा पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू

१. संस्था दर्ता अद्यावधिक (आवश्यक पर्ने भए) भएको नेपाल सरकार/प्रदेश सरकार/स्थानीय तहको सम्बन्धित विभाग/कार्यालयबाट जारी भएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।^२
२. नेपाल सरकार, संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, पर्यटन महाशाखा वा सम्बन्धित सरकारी निकायको इजाजतको प्रतिलिपि ।^३
३. प्रचलित घरभाडा ऐन अनुरूप भएको घरभाडाको सम्झौताको प्रतिलिपि ।
४. विभागले निर्धारण गरेको दस्तुर वापतको रकम राष्ट्र बैंकको ना.नो.आ.हि. फुटकर खातामा जम्मा गरेको सक्कलै भौंचर ।
५. प्रचलित घरभाडा कानुन अनुरूप भए/गरेको घरभाडा सम्झौतापत्रको प्रतिलिपि (घरधनीको नागरिकताको प्रतिलिपि अनिवार्य/संस्थाको हकमा कम्पनी दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि)।^४
६. अधिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण गरेको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको प्रतिलिपि ।
७. कर चुक्ता गरेको वा कर विवरण बुझाएको निस्सा ।
८. राष्ट्र बैंकले प्रदान गरेको अधिल्लो अवधिको इजाजतपत्रको सक्कलै प्रति ।^५
९. इजाजतपत्र पाउन सक्ने म्याद भन्दा कमितमा १५ महिना बढी अवधिको बैंक ग्यारेन्टी वा वा नगद धरौटी जम्मा गरेको निस्सा ।^६
१०. तोकिएको रकमको नगद धरौटी जम्मा गरेको निस्सा वा बैंक जमानत ।^७
११. घर बहाल कर तिरेको निस्सा ।
१२. यस बैंकवाट इजाजतपत्र प्राप्त गर्नु अघि सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण तथा आतंककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी प्रचलित कानुनी प्रावधान तथा नेपाल राष्ट्र बैंकवाट जारी भएका विनियमावलीले तोकेका विवरण बुझाउनु पर्ने व्यवस्थाको पालना तथा प्रचलित नियम, कानुन तथा ऐनहरूद्वारा गरिएका अन्य व्यवस्था र विदेशी विनियम (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ का व्यवस्थाहरूको पूर्ण पालना भएको Declaration Letter ।
१३. नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनियमय कारोबार इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०७७ को विनियम १२ को उपविनियम (१) सँग सम्बन्धित अनुसूची-६ बमोजिमको निवेदन ।
१४. परिवर्तन भएमा मात्र पेश गर्नुपर्ने ।
 - प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीको दफा,
 - प्रोपाईटर/साझेदार/अंशियारहरूको नागरिकता प्रमाणपत्र,
 - प्रोपाईटर/साझेदार/अंशियारहरूको १/१ प्रति फोटो,
 - प्रोपाईटर/साझेदार/अंशियारहरूको कर्जा सूचना केन्द्रबाट कालोसूचीमा समावेश नभएको व्यहोराको सक्कलपत्र,
 - सञ्चालकहरू को Bio Data ।
१५. इजाजतपत्रप्राप्त संस्थाको सञ्चालक समितिले इजाजतपत्र नवीकरण सम्बन्धमा गरेको निर्णयको प्रतिलिपि ।
- १५क. प्रहरी प्रतिवेदनमा आपराधिक पृष्ठभूमि (Criminal Record) देखिएको भए सजाय भुक्तान गरेको ५ वर्ष व्यतीत भइसकेको (प्रमाण पेश गर्नु पर्ने)।^८
१६. राष्ट्र बैंकले तोकेका अन्य कागजातहरु ।

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

^३ सञ्चालक समितिको मिति २०७९/०८/२९ मा बसेको बैठक (बैठक संख्या: ३१/२०७९) को निर्णयानुसार थप भएको ।

विनियमावलीको विनियम १३ सँग सम्बन्धित

क्यासिनोले इजाजतपत्र लिन पेश गर्नु पर्ने कागजातहरू

१. कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा कम्पनी दर्ता भएको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
२. आयकर दर्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
३. उद्योग दर्ता भएको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
४. नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायबाट जारी इजाजत (अद्यावधिक समेत) को प्रमाणित प्रतिलिपि ।^२
५. नेपाल सरकारको सम्बन्धित मन्त्रालय/विभाग/कार्यालयको विदेशी मुद्रा कारोबार गर्ने सिफारिसपत्रको सक्कलप्रति ।
६. क्यासिनो दस्तुर वापत राष्ट्र बैंकमा रकम दाखिला गरेको सक्कल भौचर ।
७. पुरा ठेगाना र प्यान नं. सहितको ट्रायाक्स इन्वाइस, Foreign Exchange Receipt को पहिलो नम्बरको दुई प्रति सक्कल वा Computer Generated इन्वाइस/रिसिप्ट मार्फत कारोबार हुने भएमा सो बारेमा कर कार्यालयको स्वीकृति पत्रसहित नमूना प्रति ।
८. प्रचलित घरभाडा ऐन अनुरूप भएको घरभाडाको सम्झौताको प्रमाणित प्रतिलिपि (घरधनीको नागरिकताको प्रतिलिपि/संस्थाको हकमा संस्था दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि तथा करचुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि)।^३
९. कम्पनीको प्रबन्धपत्र र नियमावलीको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
१०. प्रोप्राइटर/साझेदार/अंशियारहरूको फोटो ।
११. प्रोप्राइटर/साझेदार/अंशियारहरूको नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
१२. कार्यालय रहेको स्थानको नक्सा ।
१३. कर्जा सूचना केन्द्रबाट प्रोप्राइटर/साझेदार/अंशियारहरू कालोसूचीमा समावेश नभएको सक्कलपत्र ।
१४. घर वहाल कर तिरेको निस्साको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
१५. नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनिमय कारोबार इजाजतपत्र तथा निरीक्षण विनियमावली, २०७७ मा भएको व्यवस्था बमोजिम कस्तीमा दुई वर्ष म्याद भएको वित्तीय जमानतपत्र/बैंक ग्यारेण्टी वा नगद धरौटी जम्मा गरेको निस्सा।^४
१६. सञ्चालकहरूको व्यक्तिगत विवरण (Bio-Data) ।
१७. ×(हटाइएको)^५
१८. राष्ट्र बैंकबाट इजाजतपत्र प्राप्त गर्नु अघि सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी प्रावधान तथा राष्ट्र बैंकबाट जारी भएका विनियमावली बमोजिमको विवरण बुझाउनु पर्ने व्यवस्थाको पालना तथा प्रचलित नियम, कानुन तथा ऐनहरूद्वारा गरिएका अन्य व्यवस्था र विदेशी विनिमय (निर्णयित गर्ने) ऐन, २०१९ का व्यवस्थाहरूको पूर्ण पालना भएको स्वाधोषणापत्र ।
१९. क्यासिनोको ग्राहक पहिचान नीति (KYC Policy) को प्रमाणित प्रतिलिपि ।
२०. क्यासिनोमा नगद कारोबार सम्बन्धी Procedure Manual को प्रमाणित प्रतिलिपि ।
- २०क. प्रहरी प्रतिवेदनमा आपराधिक पृष्ठभूमि (Criminal Record) देखिएको भए सजाय भुक्तान गरेको ५ वर्ष व्यतीत भइसकेको (प्रमाण पेश गर्नु पर्ने)।^६
२१. राष्ट्र बैंकले तोकेका अन्य कागजातहरू ।

नोट: प्रमाणित भन्नाले नोटरीले प्रमाणित गरेको सम्झनु पर्दछ।^७

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

^३ सञ्चालक समितिको मिति २०७९/०८/२९ मा बसेको बैठक (बैठक संख्या: ३१/२०७९) को निर्णयानुसार थप भएको ।

अनुसूची - द

विनियमावलीको विनियम १५ संग सम्बन्धित

नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनियम व्यवस्थापन विभाग क्यासिनोका लागि प्रदान गरिएको विदेशी विनियम कारोबार इजाजतपत्र

इ.प.नं: ने.रा.बैंक (वि.व्य.वि) /०९/.....

नेपाल राष्ट्र बैंक ऐन, २०५८ को दफा ६३ र विदेशी विनियम (नियमित गर्ने ऐन, २०१९ को दफा ३ बमोजिम श्री
..... लाई देहायमा उल्लिखित शर्तहरूको अधीनमा रही देहाय बमोजिमको विदेशी विनियम कारोबार गर्न यो
इजाजतपत्र प्रदान गरिएको छ ।

१. कारोबार गर्ने इजाजत : आफ्नो व्यवसायको सिलसिलामा विदेशी मुद्रा स्वीकार गर्ने तथा तोके बमोजिम भुक्तानी गर्ने ।

२. कारोबार गर्ने स्थान^२ :

३. इजाजतपत्रको अवधि :

४. कारोबार गर्न स्वीकृत प्राप्त बैंक :

शर्तहरू:

१. व्यवसायको सिलसिलामा बुझी लिएको विदेशी मुद्रा आफ्नो नगदी कितावमा आम्दानी जनाई अर्को कार्यदिनभित्र बैंकमा दाखिला गर्नुपर्ने छ, र सो सम्बन्धी कागजात मासिक रूपमा विदेशी विनियम व्यवस्थापन विभागमा पेश गर्नु पर्नेछ ।^२
२. विदेशी विनियम (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ तथा सो अन्तर्गत बनेका नियम, विनियम, राष्ट्र बैंकद्वारा जारी परिपत्र, आदेश एवम् निर्देशन तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंकवादी कार्यमा वित्तीय लगानी सम्बन्धी निर्देशनहरू अनिवार्य रूपमा पालना गर्नु पर्नेछ ।
३. कारोबारको निरन्तरता, आजन गरेको परिवर्त्य विदेशी मुद्राको परिमाण, नीति निर्देशनको परिपालनाको स्थितिलाई दृष्टिगत गरेर मात्र अर्को अवधिको लागि नवीकरण गर्न कारबाही चलाइने छ ।
४. यो इजाजतपत्र आफ्नो व्यवसाय सञ्चालन गर्ने ठाउँमा सबैले देख्ने गरी राख्नु पर्नेछ ।
५. जुन स्थानको लागि कारोबार गर्न इजाजतपत्र दिइएको छ, सोही स्थानको लागि मात्र यो इजाजतपत्र उपयोग गर्न पाइने छ ।^२
६. यो इजाजतपत्रको म्याद समाप्त भएको मितिले तीस दिनसम्मका लागि मात्र विदेशी मुद्रा खाता सञ्चालन गर्न सकिने छ ।
७. यो इजाजतपत्रको नवीकरण भित्र गरिसक्नु पर्नेछ ।
८. यो इजाजतपत्र अन्य कसैलाई हस्तान्तरण गर्न पाइने छैन ।

नेपाल राष्ट्र बैंकको तर्फबाट,

बालुवाटार, काठमाडौं ।

(.....)

(.....)

मिति: २०८०/०८/०८

सहायक निर्देशक

उप निर्देशक

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

विनियमावलीको विनियम १६ को उपविनियम (१) सँग सम्बन्धित

क्यासिनोले इजाजतपत्र नवीकरण गर्न निवेदन दिंदा पेश गर्नु पर्ने कागजातहरू

१. कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा कम्पनी अद्यावधिक भएको पत्र ।
२. आयकर दर्ता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
३. उद्योग दर्ताको अद्यावधिक प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
४. नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकायबाट जारी इजाजतपत्र अद्यावधिक भएको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
५. क्यासिनोको नवीकरण दस्तुर वापत नेपाल राष्ट्र बैंकमा रकम दाखिला गरेको सक्कल भौचर ।
६. प्रचलित घरभाडा ऐन अनुरूप भएको घरभाडाको सम्झौताको प्रमाणित प्रतिलिपि (घरधनीको नागरिकताको प्रतिलिपि/संस्थाको हकमा संस्था दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि तथा करचुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि) ।^२
७. घर वहाल कर तिरेको निस्साको प्रमाणित प्रतिलिपि ।
८. नेपाल राष्ट्र बैंक विदेशी विनियम विवरण विनियमावली, २०७७ मा भएको व्यवस्था बमोजिम कम्तीमा दुई वर्ष स्याद भएको वित्तीय जमानतपत्र/बैंक ग्यारेण्टी वा नगद धरौटी जम्मा गरेको निस्सा ।^२
९. राष्ट्र बैंकबाट इजाजतपत्र प्राप्त गर्नु अघि सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतंककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी प्रावधान तथा नेपाल राष्ट्र बैंकबाट जारी भएका विनियमावली बमोजिमको विवरण बुझाउनु पर्ने व्यवस्थाको पालना एवम् प्रचलित नियम, कानुन तथा ऐनहरूद्वारा गरिएका अन्य व्यवस्था र विदेशी विनियम (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ का व्यवस्थाहरूको पूर्ण पालना भएको स्वघोषणापत्र (Declaration Letter) ।
१०. परिवर्तन भएमा मात्र पेश गर्नुपर्ने ।
 - प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीको दफा परिवर्तन भएमा,
 - प्रोपाईटर/साझेदार/अंशियारहरूहरूको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि,
 - प्रोपाईटर/साझेदार/अंशियारहरूहरूको १/१ प्रति फोटो,
 - प्रोपाईटर/साझेदार/अंशियारहरू कर्जा सूचना केन्द्रको कालोसूचीमा समावेश नभएको व्यहोराको पत्र,
 - सञ्चालकहरूको Bio Data ।
११. अधिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरीक्षण गरेको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको प्रतिलिपि ।
१२. कर चुक्ता गरेको वा कर विवरण बुझाएको निस्सा ।
१३. बैंकले प्रदान गरेको अधिल्लो अवधिको इजाजतपत्रको सक्कल प्रति ।
१४. क्यासिनोको सञ्चालक समितिले इजाजतपत्र नवीकरण सम्बन्धमा गरेको निर्णयको प्रतिलिपि ।
- १४क. प्रहरी प्रतिवेदनमा आपराधिक पृष्ठभूमि (Criminal Record) देखिएको भए सजाय भुक्तान गरेको ५ वर्ष व्यतीत भइसकेको (प्रमाण पेश गर्नु पर्ने) ।^१
१५. राष्ट्र बैंकले तोकेका अन्य कागजातहरु ।

नोट: प्रमाणित भन्नाले नोटरीले प्रमाणित गरेको सम्झनु पर्दछ ।^२

^१ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

^२ सञ्चालक समितिको मिति २०७९/८/२९ मा बसेको बैठक (बैठक संख्या: ३१/२०७९) को निर्णयानुसार थप भएको ।

अनुसूची - १०

विनियमावलीको विनियम १७ को उपविनियम (१) को खण्ड (ग) संग सम्बन्धित

विदेशी मुद्रा स्वीकार गर्दा जारी गर्ने रसिदको नमूना

(Name and Address of firm, company or institution)

FOREIGN EXCHANGE ENCASHMENT RECEIPT (FEER)

Receipt No.:

DATE:

We hereby certify that today we have purchased foreign currency as mentioned below from
 Mr/Mrs/Miss Passport No.:
 Nationality..... Home Address.....

Particulars Cash/Card	Currency Amount (FCY)	Exchange Rate	Total NPR	Authorized dealer's Name, address, Stamp and Signature

Foreign Currency in Words _____

Customer's Signature: Local Address:

PLEASE READ IMPORTANT INFORMATION OVERLEAF
 ENDORSMENT TO BE MADE BY AUTHORISED DEALER ACCEPTING
 THEIR BILL IN NEPALESE RUPEES²

S.N.	Date	Kind of Service	Bill	NPR	Balance after Billing in NPR.	Authorised dealer's name, address, stamp and Signature
			No. & date			

IMPORTANT INFORMATION:

- As per prevailing Nepalese Law, it is illegal to deal in Foreign Exchange with a person other than an authorized person.
- Please obtain proper receipt whenever you exchange money.
- The Nepalese Rupees balance remaining with you (not for Nepalese and Indian nationals) will be converted back into US dollar at the departure exchange counter at Tribhuvan International Airport at the time of departure, on submission of encashment receipt.
- The receipt stamped "USED" will not be considered for refund.

THIS EXCHANGE RECEIPT SHOULD BE CAREFULLY PRESERVED WHEN YOU ARE IN NEPAL.

² नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम ।

अनुसूची - ११

विनियमावलीको विनियम ३६ को उपविनियम (१) सँग सम्बन्धित

नेपाल राष्ट्र बैंकमा पेश गर्ने विदेशी मूद्रा स्वीकार गरेको मासिक विवरण
(Name and Address of firm, company or institution)

Statement of Purchases
For the Month of

S.No.	Name of Person	Amount in USD/INR		Amount in NPR	
		Number Of Transactions	Amount	Number Of Transactions	Amount
Total					

(Name and Address of firm, company or institution)

Statement of Bank Deposited Amount
For the Month of

S.No.	Name of the Bank	Amount in USD/INR		Amount in NPR	
		Number Of Transactions	Amount	Number Of Transactions	Amount
Total					

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date:

अनुसूची - १२

विनियमावलीको विनियम ३६ को उपविनियम (३) सँग सम्बन्धित

क्यासिनो खेलाडीसँग नगदै विदेशी मुद्रा स्वीकार गर्दा जारी गर्ने रसिदको नमूना

(Name and Address of Company)
FOREIGN EXCHANGE RECEIPT

Receipt No.:

DATE:

We hereby certify that we have received today foreign currency (Cash / Bank) as mentioned below from Mr/Mrs/Miss Passport No.:
Nationality..... Home Address.....

Currency	Amount in FCY	Exchange Rate	Total NPR	Remarks

Foreign Currency in Words _____

Customer's Signature:

Local Address:

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date:

अनुसूची - १३

विनियमावलीको विनियम ३६ को उपविनियम (३) सँग सम्बन्धित

क्यासिनो खेलाडीबाट विदेशी मुद्रा स्वीकार गरेको मासिक विवरण

(Name and Address of Company)

Statement of Receipt

For the Month of

S.No.	Name of Person	Currency	Amount in FCY	Exchange Rate	Amount in NPR
Total					

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date:

अनुसूची - १४

विनियमावलीको विनियम ३६ को उपविनियम (३) सँग सम्बन्धित

क्यासिनो खेलाडीलाई भुक्तानी गरेको रकमको मासिक विवरण
(Name and Address of Company)

Statement of Payment
For the Month of

S.No.	Name of Person	Currency Amount (USD/INR)	Amount in NPR	Remarks
Total				

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date:

अनुसूची - १५

विनियमावलीको विनियम ३६ को उपविनियम (३) सँग सम्बन्धित

बैंकमा जम्मा भएको रकमको मासिक विवरण

(Name and Address of Company)

Statement of Bank Deposited Amount
For the Month of

Date	Name of the Bank	Currency	Amount in FCY		Exchange Rate	Amount in NPR
			Number Of Transactions	Amount		
Total						

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date:

अनुसूची - १६

विनियमावलीको विनियम ३६ को उपविनियम (३) सँग सम्बन्धित

प्राप्त भएको, जितेको तथा हारेको परिवर्त्य विदेशी मुद्राको मासिक विवरण

(Name and Address of Company)

Statement of Receipt

For the Month of

S.N.	Name of Person	Currency	Amount in FCY				Exchange Rate	Amount in NPR
			Received	Won	lost	Balance		
Total								

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date:

अनुसूची - १७

विनियमावलीको विनियम ३६ को उपविनियम (३) सँग सम्बन्धित

प्राप्त भएको, जितेको तथा हारेको भारतीय मुद्राको मासिक विवरण

(Name and Address of Company)

Statement of Receipt

For the Month of

S.N.	Name of Person	Amount in INR			Exchange Rate	Amount in NPR.
		Received	Won	lost		
Total						

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date:

अनुसूची - १८

विनियमावलीको विनियम ३६ को उपविनियम (३) सँग सम्बन्धित

प्राप्त भएको, जितेको तथा हारेको परिवर्त्य विदेशी मुद्राको मासिक विवरण
(Name and Address of Company)

Statement of Receipt

For the Month of

Amount in USD

S.N	Date	Currency	Previous Balance		Received		Payment		Balance		Exchange Rate	Amount in NPR.
			Cash	Bank	Cash	Bank	Cash	Bank	Cash	Bank		
Total												

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date:

अनुसूची - १९

विनियमावलीको विनियम ३६ को उपविनियम (३) सँग सम्बन्धित

प्राप्त भएको, जितेको तथा हारेको भारतीय मुद्राको मासिक विवरण

(Name and Address of Company)

Summary of Daily Transactions

For the Month of

Amount in INR

S.N	Date	Currency	Previous Balance		Received		Payment		Balance		Exchange Rate	Amount in NPR
			Cash	Bank	Cash	Bank	Cash	Bank	Cash	Bank		
Total												

Authorised Signature:

Name:

Designation:

Date

विनियम ३७ख सँग सम्बन्धित

अखिलयारको प्रत्यायोजन र सेवा प्रवाहको अधिकतम समयसीमा

क्र.सं.	विषय शीर्षक	अखिलयारप्राप्त अधिकारी	राष्ट्र बैंकबाट सेवा प्रवाहको अधिकतम समयसीमा (सम्पूर्ण कागजात पेश भएपश्चात् गणना हुने)
१.	बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई इजाजतपत्र	विभागको हकमा कार्यकारी निर्देशक र प्रदेशस्थित कार्यालयको हकमा कार्यालय प्रमुख	७ कार्य दिन।
२.	परिच्छेद-३ बमोजिमका संस्थाहरुलाई इजाजतपत्र	विभागको हकमा कार्यकारी निर्देशक र प्रदेशस्थित कार्यालयको हकमा कार्यालय प्रमुख	१० कार्य दिन।
३.	परिच्छेद-३ बमोजिमका संस्थाहरुको इजाजतपत्रको नवीकरण	विभागको हकमा निर्देशक र प्रदेशस्थित कार्यालयको हकमा कार्यालय प्रमुख	७ कार्य दिन।
४.	परिच्छेद-३ बमोजिमका संस्थाहरुको बैंक जमानत वा नगद धरौटी जफत (निवेदकले अनुरोध गरेमा जरिवाना रकम दाखिला गरी बैंक जमानत फुकुवा समेत गर्न सकिने) तथा इजाजतपत्रको स्वतः रद्द। साथै, इजाजतपत्र रद्द गरी बैंक जमानत/नगद धरौटी फुकुवा।	विभागको हकमा कार्यकारी निर्देशक र प्रदेशस्थित कार्यालयको हकमा कार्यालय प्रमुख	७ कार्य दिन।
५.	क्यासिनोलाई इजाजतपत्र र सोको नवीकरण	विभागको हकमा विभागीय प्रमुख र प्रदेशस्थित कार्यालयको हकमा कार्यालय प्रमुख	७ कार्य दिन।
६.	क्यासिनोहरुको बैंक जमानत वा नगद धरौटी जफत (निवेदकले अनुरोध गरेमा जरिवाना रकम दाखिला गरी बैंक जमानत फुकुवा समेत गर्न सकिने) र इजाजतपत्रको स्वतः रद्द। साथै, इजाजतपत्र रद्द गरी बैंक जमानत/नगद धरौटी फुकुवा।	विभागको हकमा विभागीय प्रमुख र प्रदेशस्थित कार्यालयको हकमा कार्यालय प्रमुख	७ कार्य दिन।
७.	विनियम २९ बमोजिम कारबाहीको स्वीकृति	गभर्नर	१० कार्य दिन।
८.	विनियम ३० र ३१ बमोजिम सजाय तथा जरिवाना	गभर्नर	१० कार्य दिन।
९.	विनियम ३७(२) बमोजिम कारोबार बन्द गर्ने स्वीकृति	विभागको हकमा सम्बन्धित निर्देशक र प्रदेशस्थित कार्यालयको हकमा कार्यालय प्रमुख	३ कार्य दिन।
१०.	इजाजतपत्रमा उल्लेख हुने कारोबार गर्ने स्वीकृति प्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाको नाम र शाखा थप वा संशोधन गरिदिने	सम्बन्धित उप-निर्देशक	२ कार्य दिन।

^२ नेपाल राष्ट्र बैंक सञ्चालक समितिको मिति २०८०/०८/१२ मा बसेको (बैठक संख्या २८/२०८०) को निर्णयबमोजिम।